

ମନୋରଞ୍ଜିନୀ

ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟରେ 'ତୁ ମୋ କମଜୋରା'

ନିତିଦିନ
NITIDIN

ମହିନ୍ଦି

ର ବି ବା ର ମ୍ୟା ଗା ଜି ନ୍ | ର ବି ବା ର , ୨୪ ନ ଭେଷ ର , ୨୦୨୪

ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ପୂରାତନ
ବୌଦ୍ଧ ସର୍କଟ୍

କୋଣାର୍କ

କୋଣାର୍କ

ରହୁଗିର
ଲକିତଗିରି
ଉଦୟଗିରି

ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ

କ'ଣ ଭାବିଛୁ, ମୋ ନିଜ ଲଜ୍ଜାରେ ମୁଁ ଏହି ବ୍ୟାଧର କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରୁଛି । ସବୁ ମାଆଙ୍କର ଲଜ୍ଜା । 'ଯଦି ମାଆଙ୍କର ଲଜ୍ଜା, ତେବେ ମାଆଙ୍କ କୁହବୁ, ଆଗେଗ୍ୟ ପାଇଁ । ସେ ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ରହିପାରିବେ ନାହିଁ ।' ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ହସି କହିଲେ, 'ବାବା, କଥାରେ କହିବା ଖୁବ୍ ସହଜ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ମାଆଙ୍କ ଏତଳି ବର ମାଗିପାରିବି ନାହିଁ ।' 'ତେବେ ଅତ୍ରତେ ଆମ ପାଇଁ ମାଗନ୍ତୁ ।' 'ଠିକ୍ ଅଛି । ତେବେ ମୁଁ ଚେଷ୍ଟା କରେ ।' କିନ୍ତୁ ସମୟ ବିତିଗଲା । ନରେନ୍ଦ୍ର ପୁନର୍ଭାଗରିଲେ 'ମାଆଙ୍କୁ କ'ଣ ମାଗିଲେ ? ସେ କ'ଣ ଉଭର ବେଳେ ?' ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ କହିଲେ, 'ମୁଁ ମାଆଙ୍କ ଗଲାର କଷତ ଦେଖାଇ କହିଲି, ମାଆ ମୁଁ କିନ୍ତି ଖାଇ ପାରୁନାହିଁ । କୁପାକରି ମତେ ଚିକେ ଖାଇବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିଦିଅ । ଜଗତଜନନୀ କିନ୍ତୁ ଭୂମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ହାତ ଦେଖାଇ କହିଲେ, 'କାହିଁକି ? ତୁ କ'ଣ ଅଥବା ପାଇରେ ଖାଉ ନାହିଁ ।' ମୁଁ ଲଜ୍ଜିତ ହୋଇ ମାଆଙ୍କ କିନ୍ତି ପ୍ରଭ୍ୟୁଭର ଦେଇପାରିଲି ନାହିଁ ।' ନରେନ୍ଦ୍ର ଏ କଥା ଶୁଣି ଆର୍ଦ୍ଦ୍ର୍ୟ ହେଲେ । ଓହୋ ! କି ଦେହତାତ ଜ୍ଞାନ ଅବସ୍ଥା ! ଅନ୍ତେତ ବେଦାତ୍ତ କି ଚମକାର ଉପଳବଧ । ଅନ୍ତେତ ବେଦାତ୍ତ ମୁର୍ମିନନ୍ତ ପ୍ରତୀକ । ଏହା ସବୁ ନରେନ୍ଦ୍ର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଦେହର ଅବସ୍ଥା ଖୁବ୍ ଖାପାପ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରୁଥିଲା । ଗୁହୀ ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାପାଇ ଉତ୍ତକର ଦୁଃଖ ଓ ଉଦ୍‌ବେଗର ସାମା ନଥିଲା । ମୁବ ଉତ୍ତକର ଦିନରାତି ନରେନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ତତ୍ତ୍ଵବିଧାନରେ କରୁଥାନ୍ତି ସେବା । ଯେମିତି ଶ୍ରୀଅଞ୍ଜଳରେ ବିଶେଷ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ ନାହୁଁ । ତଥାପି ରତ୍ନପ୍ରାବ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଶାକୁ ସେମାନେ ସହ୍ୟ କରିପାରୁ ନଥିଲେ । ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଶା ଭିତରେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ରହୁଥିଲେ ଆନନ୍ଦରେ ମଧ୍ୟ, ସତେ ଯେମିତି କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ଯନ୍ତ୍ରଶା । କିନ୍ତୁ ସମୟ ସମୟରେ ଭାଷଣ ଯନ୍ତ୍ରଶା ଅନୁଭବ କଲେ ସାମାନ୍ୟ ହସିଦେଲେ ଫୁଲଫୁସ ସରରେ ନିଜକୁ କହାନ୍ତି, 'ଏହି ଶାରୀର ଏହା ଯନ୍ତ୍ରଶା ନିଜ ନିଜର ସବୁ ନିଆନ୍ତୁ । ଆରେ ମନ, ତୁ କିନ୍ତୁ ସମସ୍ତର୍ଦ୍ଦୀ ମଧ୍ୟ ରହ ଆନନ୍ଦରେ ।' ସେ ପ୍ରାୟ ଅଧିକାନ୍ଶ ଭତ୍ତକୁ କହାନ୍ତି, 'ବ୍ୟାଧି ଶାରୀର ଏକ ପ୍ରାକ୍ତିକ ଅଂଶ । ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କ ରୂପ ବିଭିନ୍ନ ଆକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖେ । ଲକ୍ଷ୍ୟବ୍ୟାଧି ଶାରୀର ବି ତାଙ୍କର ଏକ ରୂପ ।

ଦିନେ ନରେନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟାୟ ରୁହତ୍ୟାଗା ଉତ୍ତକୁ ଡାକି କହିଲେ, 'ଭୂମେ ଜୀବିପାରୁଛ, ମୁଁ ବର୍ଷମାନ କ'ଣ ଦେଖୁଛି । ମନୁଷ୍ୟ ସମେତ ଜୀବ, ଜଗତ ସବୁ ହୀଁ ଜିଶ୍ଵର । ଘର, ଦ୍ୱାର, ବିଗିର, ରାଘ୍ୟାଗା, ମଣିଷ, ଗୋରୁମାର ସବୁହୁଁ ଏକ ଉପାବାନରେ ଗଠିବ । ସବୁର ଭିତରେ ବିରାଜିତ ଏକ ଶକ୍ତି । ଏହା କିନ୍ତୁ

କହୁଁ ସେ ହେଲେ ମନ୍ତ୍ର ଗରୀର ସମାଧିରେ । କିଯତକ୍ଷଣ ପରେ ବାହ୍ୟଜ୍ଞାନ ଆସିବାର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା ପରମ ଉଚ୍ଚ ଲାଗୁଳି ଉପରେ । ଗାଲରେ ହାତଦେଇ ଲାଗୁ ମୁହଁ ତଳକୁ କରି ବସିଥୁଲେ । ମୁଁ ଦେଖିପାରୁଛି ନିଜେ ଜିଶ୍ଵର ଗାଲରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଛନ୍ତି । ନରେହୁ ଆହୁରି ବିଶ୍ଵିତ ହେଲେ । କିଏ ଲାଗେ ? ସତରେ ନରରୂପୀ ନାରାୟଣ ଜଗତ ଉକାର ପାଇଁ ଆସିଛନ୍ତି ? ଅବତାରବାଦକୁ ସେ ଆଦୋ ବିଶ୍ଵାସ କରିଛି ମହିଁ । ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ଅବତାର କହିବାକୁ ହେଉଥାଏ ପ୍ରବଳ ଲାଗୁ । ଏତେ ଯତନା ଓ କଷ୍ଟ ଭିତରେ କିପରି ଜିଶ୍ଵର ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି ? ଲାଗେ କ’ଣ ଲାଗିବାର ! କୁଶବିଦ୍ଧ ହୋଇ ଯତନାରେ ଜର୍ଜିର ସମସ୍ତ ମାନବ ଜାତିକୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟରୁ ତ୍ରାଣ କରିବା ପାଇଁ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କୁ କରୁଥୁଲେ କରୁଣ ପ୍ରାର୍ଥନା । ସେହି ଜିଶ୍ଵର ଆଜି ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ରୂପରେ ଦୁଃଖାଧ କର୍କଟ ବ୍ୟାଧର ଯତନାରେ ଛିପଟ ହୋଇ ସମସ୍ତ ମାନବ ଭିତରେ ବିଭୁ ଲାଭର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନ ଭାରି ଦେବାକୁ କେତେ ଯେ ତପ୍ତର । ଧନ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥ ! ଧନ୍ୟ ଦୁମର କରୁଣା । ଉତ୍ତରଣର ବିଶ୍ଵାସ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ବୋଧହୁଏ ଏହି ଦୁଃଖାଧ ବ୍ୟାଧର ଉପକ୍ରମ । ‘ଦେହ ଥିଲେ ବ୍ୟାଧ ନିଶ୍ଚିତ ହେବ । ଦୁଃଖାଧ ବ୍ୟାଧ ଯେତେ ଭଯକଂର ହେଉପାରେ, ଦୁଃଖ ଓ ଯତନାର ଶିକାର ହୋଇ ଜିଶ୍ଵରଙ୍କ ଠାରୁ କେବେ ବି ପୃଥିକ ହୁଅନାହିଁ, ବୋଧହୁଏ ଏହାଥିଲା ଡକର ବାଣୀ ଜନମାଜକୁ ।’

ନିଜ ଆରାଧନେଟେ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସେବରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ଯେପରି ନ ହୁଏ, ନ ରେଣ୍ଟ ଏକ ଜାଗର୍ତ୍ତପ୍ରହରା ସମ ତାଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କର କେତେ ଜଣ ଗୁହାଭକ୍ତ, କାଶାପୂର ଉଦ୍‌ୟାନର ବହନ କରୁଥିଲେ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ । ଗୁରୁଭାଇ ଛୋଟ ଗୋପଳ ରଖୁଥିଲେ ବ୍ୟୟର ହିସାବ । ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟୟ ହେଉଥିବାରୁ କେତେକ ଗୁହାଭକ୍ତ ଦିନେ ବାଳକମାନଙ୍କୁ କଲେ ଭର୍ତ୍ତରୀନା । ସେମାନଙ୍କ ଏଗଦୁଶ ଦୂର୍ବ୍ୟରହାରରେ ନରେଣ୍ଟ ହେଲେ ଚିତ୍ତ ଓ ଶ୍ଵରଧ । ଭାବଦିହିଳିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ କହିଲେ, ‘ହେ ପକ୍ଷ ! ମୁଁ ଭୁମକୁ ଏଠାରୁ ନେଇଯିବି । ଏଭଳି ଉତ୍ୱମାନଙ୍କରୁଁ ଏକ ପଇସା ମୁଁ ନେବିମାହୀ । ଭୁମକୁ କାନ୍ଧରେ ବସାଇ ଦ୍ଵାର ଦ୍ଵାର ଦ୍ଵାର ଭିକ୍ଷା କରି ମୁଁ ସେବା କରିବି ।’ ନରେଣ୍ଟ ଅଞ୍ଚର ବାଶାନ ବ୍ୟଥା ଦୁଇଁ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପ୍ରତ୍ୟରଗରେ କହିଥିଲେ- ‘ବାବା, ତୁ ମେଟେ ସୁଆଡ଼େ ନେଇଯିବୁ ଏବଂ ଯେଉଁଠି ରଖିବୁ, ମୁଁ ତେ ସାଙ୍ଗରେ ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।’ ଧନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ-ଉଚ୍ଚବାନ ସମୟ । (କ୍ରମଶାହ)

ମୋ-୯୯୩୭୨୯୦୩୯

ଜୀବନ ମନ୍ତ୍ର

ଦେବତାର ବିଶାଳ

ମୁଖ ଓ ଦୁଃଖ ଜୀବନର ଦୁଇଟି ଜ୍ଞାନ । ଖରା, ବର୍ଷା ଏବଂ
ବାତ୍ୟା, ବନ୍ୟା ଆଦି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୁକ୍ତ ଆକାଶ ଉପରେ
କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହିପରି ମୁଖ
ଓ ଦୁଃଖରୁ ଜଗନ୍ମହିତ ଭଲି ଭାବିବା ଉଚିତ । ଏହା ଜଗନ୍ନାରୁ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିସାମ ସେବାଭାବ ସହିତ ରହି
ନକଳେ କରିବାର ଫଳ ଅନୁକୂଳ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଆଥାତ୍
ଅଭାବରୁ ଦୂର କରି ଲହିଯି ଉପରେ ନିଯନ୍ତ୍ରଣ ରଖାପାରିଲେ
ଆମ ସେବା ଧର୍ମ ଫଳବତୀ ହେବ । ମନକୁ ପୁର୍ବାରି
ନେଲେ ସବରା ଓ ବିଶାତି ଦେଲେ ସେ ଆମକୁ ଶୁର୍ପଶଖା
କରିଦେବ । ମନର ଅନ୍ତକୁ ବିମାଶ କରିପାରିଲେ ଏବଂ
କାମ, କ୍ଷେତ୍ର, ଲୋଭ, ମୋହ ଭଲି ବିକାରକୁ ନଷ୍ଟ
କରିପାରିଲେ ଜୀବନ ବଦଳି ଯିବ । ଭାଗବତ ଜ୍ଞାନର ଏକ
ଉତ୍ତମ ମାର୍ଗ ।

ଭାଗବତ କଥା ଶୁଣିଲେ ଧର୍ମ ଏବଂ ଜ୍ଞାନ ମାର୍ଗ
ପ୍ରଶନ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଜ୍ଞାନ ଆମକୁ ପାପମୁକ୍ତ କରେ ।
ଗଙ୍ଗା ଯେମିତି ଦିନ ଭେଦଭାବରେ ସଭିଜୁ ମୋଷ ପ୍ରଦାନ
କରେ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ଭାଗବତ ମହାପୁରାଣ ଶ୍ରବଣ ମଧ୍ୟ
ମୋଷ ପ୍ରାପ୍ତିର ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ । ଭାଗବତ ସମସ୍ତ ପୁରାଣ
ଏବଂ ଧର୍ମଗୁରୁଗୁଡ଼ିକର ମହାପୁରୁଷ ଅଟେ । ଏଥୁରେ ଭରି
ରହିଛି ଅମୃତରୂପୀ ଥାଣାଧ ଜ୍ଞାନ । ଜୀବନର ପ୍ରତିକିଷ୍ଣ
ଆହୁନରେ ଭରା ଏବଂ ଆମ ମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ମୁହଁର୍ଭ
ଜିଶୁରଙ୍କ ପାଇଁ ସମର୍ପିତ ହେବା ଉଚିତ । ଜୀବନର ପ୍ରତିକି

ସମୟରେ ଉତ୍ସରଙ୍ଗ ନାମ ସ୍ଵରଣ ପୂର୍ବକ ପରୋପକାରରେ
ନିମ୍ନ ରହିବା ହିଁ ଜୀବନ ମନ୍ତ୍ର କହିଲେ ଅତ୍ୟକ୍ଷି
ଦେବନାହିଁ । ଅଷ୍ଟଦଶ ପୁରାଣେଷ୍ଟ ବ୍ୟାସସ୍ୟ
ବଚନଦୋଯମ୍, ପରୋପକାରୟ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ପାପାୟ
ପରପାତ୍ମନମ୍ । ଏହି ଜ୍ଞାନ ଆମକୁ ମୋକ୍ଷପ୍ରାୟିର ମାର୍ଗ
ଦର୍ଶାଏ ।

ରାମନିଗମେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର, ଚହଟା, କଟକ,
ଦୂରଭାଷ : ୯୮୭୧୯୪୪୫୯୪

**ଦୂର ଅତୀତରେ ଦିନେ ଏଠି ଗୁଞ୍ଜିରିତ ହେଉଥିଲା ମଧୁର ସୁରର ମନ୍ତ୍ରଧୂନି, ବୁଦ୍ଧବାଣୀ ।
ବୌଦ୍ଧଶ୍ରମଶମାନଙ୍କ ସିଦ୍ଧି ଓ ସାଧନାର ଏହି ତପୋଭୂମି-
ଦେଶବିଦେଶର ବହୁ ପ୍ରାଞ୍ଚ ବୌଦ୍ଧ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆକର୍ଷିତ କରୁଥିଲା ଏଇ ମାଟିକୁ ।**

ପୁରାତନ ଉତ୍କଳର ବୌଦ୍ଧ ଜନପଦଗୁଡ଼ିକରେ ଗଢ଼ିଛିଥିବା ବୌଦ୍ଧବିହାର ଗୁଡ଼ିକର ଅଲୋକିକ ପ୍ରଭାର ବଳୟ ଶହ ଶହ ମାଇଲ ଦୂରକୁ ବି ଆଲୋକିତ କରୁଥିଲା । ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲକ୍ଷିତଗିରି-ରନ୍ଧଗିରି-ଉଦୟଗିରିର ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଳି ବିକଶିତ ହେବା କଥା- ତାହା ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ବିଶେଷକରି ବିଶ୍ୱ ଔତ୍ତିହ୍ୟ ତାଲିକାରେ ରହିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲାବେଳେ ଏଥିପାଇଁ କେହି କେବେ ପ୍ରୟାସ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି ।

..... : ଶୁଭେଦ୍ୱ କୁମାର ଭୂମ୍ୟୀ : .....

ଓଡ଼ିଶାର ବହୁ ପୁରାତନ ବୌଦ୍ଧ ସର୍କର

ପ୍ରୀରକ ତ୍ରୈତ୍ରୁତି

ତେଣୁ ହଜାରରୁ ଅଧିକ ବର୍ଷ ତଳେ ଦିନେ ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରିଷ୍ଠାର୍ତ୍ତ ଜନବସତିଗୁଡ଼ିକରେ ଗଢ଼ିଛିଥିଲା ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତରାଜିର ଅମ୍ବନ ମାନମଦିର । ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ, ସଂସ୍କୃତ ଓ ଏତିହ୍ୟର କଳାକାରଙ୍କରେ ଶୋଦିତ ବୌଦ୍ଧ ମହାବିହାର ଗୁଡ଼ିକରେ ବୌଦ୍ଧଶ୍ରମଶମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଧାରଣ ଜନତା ଓ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମଶ୍ରମର ପ୍ରକାଶକାଳୀନ ଉତ୍ସବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୋଳାହଳ ମୁଖ୍ୟର ବିହାର, ବୌଦ୍ଧଗୁପ୍ତା, ବୌଦ୍ଧପାଠୀ ଓ ବୌଦ୍ଧ

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ଧର୍ମ-ସଂସ୍କୃତ-ଜ୍ଞାନ-ସଂଘର ବାଣୀ ଓ ଦର୍ଶନଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ ହେଉଥିଲା । ଭାରତବର୍ଷର ପୂର୍ବପକ୍ଷରେ ଥିବା ଆମ ରାଜ୍ୟର ଏହି ପ୍ରମୁଖ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୌଦ୍ଧମହାମୁଦ୍ରିକ ଭାରତ ବାହାରେ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରାଞ୍ଚର ଦୀପିଖାରୁ ପ୍ରକଳିତ କରୁଥିଲା । ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ବହୁ ବୌଦ୍ଧ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ଆଗମନ ହେଉଥିଲା ଏଠାକୁ । ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ବିକଶିତ

ବୌଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନମଦିର ଗୁଡ଼ିକରୁ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ-ସଂସ୍କୃତର ମହନୀୟ ଦର୍ଶନ-ଚିତ୍ତନର ପରିପ୍ରକାଶ ଓ ପରିପ୍ରସାର ହେଉଥିଲା ସାରାବିଶ୍ୱରୁ । ଅବିଭବ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଗଢ଼ିଛିଥିଲା ତତ୍କାଳାନ ବିଶ୍ୱପ୍ରସିଦ୍ଧ ପ୍ରମୁଖ ବୌଦ୍ଧ ମହାବିହାର ‘ପୁଷ୍ପଗିରି’ । ଯାହାଥିଲା ଲକ୍ଷିତଗିରି-ଉଦୟଗିରି-ରନ୍ଧଗିରି ତିନି ବୌଦ୍ଧପାଠୀ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ବୌଦ୍ଧପ୍ରକାଶନ । କିନ୍ତୁ ଜାଳର କୁଠାରେ ଏବଂ ମନ୍ଦୁଷ୍ୟକୁଟ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ସମ୍ବାଦରୁ ଛୁମେ ଏହି ପ୍ରଖ୍ୟାତ

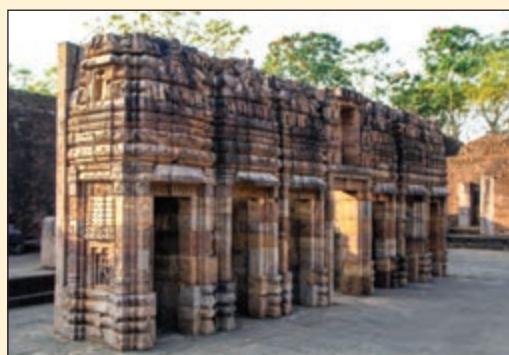

ବୌଦ୍ଧବିହାରଗୁଡ଼ିକ ମାଟିର ସ୍ଥାପନକେ ପୋଡ଼ି ହୋଇଗଲା । ଯଦିଓ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଭୃତିରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍କା (ୱ.୧୯.୫୮.) ମାଟିତଳୁ ଉତ୍ତରନ କରି ଏହି ବିରଳ ଓ ଦୁର୍ମୂଳ୍ୟ ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ଶୁଦ୍ଧିକୁ ଲୋକଙ୍କେନକୁ ଆଶିପାରିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତରନ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉପମୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭାବରୁ ଦେଶର ଏହି ଜାତୀୟ ସଂରକ୍ଷିତ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ଓ ବିଶ୍ୱବିଜ୍ୟାତ ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅବହେଲିତ ଅଭସ୍ଥାରେ ରହିଛି । ଯାଇପୁର ଜିଲ୍ଲାର ବଡ଼ଦରା କୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଶ୍ୱବିଜ୍ୟାତ ବୌଦ୍ଧପାଠ ଉଦୟଗିରିରୁ ଆବିଷ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ମହାବିହାର ଓ ସିଂହପୁଷ୍ପ ବୌଦ୍ଧମହିବାର ଏହାର ଏକ ଉଦାହରଣ । ପଞ୍ଚରଥ ଶୌଳାରେ ନିର୍ମିତ ସିଂହପୁଷ୍ପ ମହାବିହାରର ଲାଗୁ ନିର୍ମିତ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିବା ଦ୍ୱାରବନ୍ଦିକୁ ଏବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଭର୍ତ୍ତା ଅଶ୍ଵାକୁ ମଧ୍ୟ ଲାଗୁ ଆଛିଦିତ କରାଯାଇଛି । ସେହିଭିତ୍ତି ଅଶ୍ଵାଦଶକ ଶେଷ ଭାଗରେ ଆବିଷ୍ଟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ଚଟ୍ଟତ୍ୟଗୁରୁ ପରିମଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରୁ ମୂରଁ ଗୋଟିଏ ହେଲା ସହ ତାହା ମଧ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିପୁଣି ଗଲାଣି । କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଉଦୟଗିରି ପାହାଡ଼ ଚର୍ଦ୍ଦାପାର୍ଶ୍ଵର ଦିଆଯାଇଥିବା ଲୁହା ରେଲିଙ୍ଗର ବଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ମୁନ୍ଦାଯ ଲୋକେ ଗେରିକରି ମେଉଥିଲେ ।

ବିଶ୍ୱ ବିଜ୍ଞାତ ବୌକ୍ଷପାଠ ଉଦୟଗିରିଠାରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଭୁତ୍ବ ସର୍ବେଶ୍ଵର ମନ୍ଦ୍ୟା (ଏ.୬ସ୍.ଆଇ) ପକ୍ଷରୁ ବିଧୁବନ୍ଦ ଖନନ ପୂର୍ବରୁ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଭୁତ୍ବରୁ ବିଭାଗ ସେଠାରେ ଥିଲା ଏକ ବିଶାଳ ସ୍ଥାପନ ପୂର୍ବପତ୍ର ଖୋଲି ତାକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇଥିବାର ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଭିତ୍ତି ବିଶ୍ୱବିଜ୍ଞାତ ବୌକ୍ଷପାଠ ଲକ୍ଷିତଗିରିଠାରେ ଏ.୬ସ୍.ଆଇ ଉତ୍କଷନନର ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ୧୯୭୩ ମସିହାରେ ଉଚ୍ଚଲ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଲିତିହାସ ବିଭାଗର ଗବେଷଣ ଛାତ୍ରମାନେ ଏହାର ନୈତିକ ପରିମାଣ ଅନୁଭବ ମଧ୍ୟ ଖୋଲାଖୋଲି କରିଥିଲେ ।

୧୯୭୪ ମସିହାରେ କଟକର କଲେକ୍ଟର ଜନ୍ ବାମସ ସେହିବର୍ଷ
ନରେମ୍ବର-ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ନଦୀପଥରେ ଉଦସଗିରି ଯାଇଥିଲା
ବେଳେ ଅନାବନା ଜଙ୍ଗଳ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ଏହି ବିଖ୍ୟାତ
ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟଠୀକୁ ଦେଖି ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ
ଥୁବା ଯୋଗ୍ବା କେନାଳ ବିଭାଗର ନିର୍ମାଣଶାଳାର ଜଙ୍ଗରେ ଯତ୍ନ ଜର୍ଜ
ଫକ୍ତନର ସେଠାକୁ ନୌକା ଓ ଭାଗୋଇନ ସରଞ୍ଜାମ ମଗାଇ ସେଠାରେ
ଥୁବା ମନୋରମ ଦ୍ୱାରବନ୍ଦ (ପାଟକ) ସମେତ ସେଠାରେ ଥୁବା ସବୁଠାରୁ
ଭଲ ମୁଣ୍ଡରୁ ପ୍ରାୟ ଅଧିକଜନ କଟକ ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ବାମସ
ଆହେବ ଗୋଟିଏ ଚର୍ବହଷ୍ଟ ଦିଶିଷ୍ଟ ଜଗମୁକୁଟ ଲୋକେଶ୍ଵର ମୁଣ୍ଡ ଓ
ଗୋଟିଏ ଧାନୀ ବୁନ୍ଦମୁଣ୍ଡ ଆଖିଥିଲେବେଳେ ସେବୁଣ୍ଡିକୁ ସେତେବେଳେ
ଚାଉଳିଆରଙ୍ଗ ପାଖର କେନାଳ ନିକଟରେ ସେ କରିଥୁବା ସର୍ବପାଧାରଣ
ଉଦ୍ୟାନରେ ସେବୁଣ୍ଡିକୁ ଅବସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ । କଟକର ରେଭେନ୍ବା
ଦିଶ୍ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିସରରେ ସେଥୁରୁ କେଗେଟି ମୁଣ୍ଡ ଥିଲାବେଳେ
ସନ୍ଦିକଟମୁଁ ଶୋଳପୁଅମା' ମହିରରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ମୁଣ୍ଡ ରହିଥିଲା ।
ଅକ୍ଷ କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ରେଭେନ୍ବା ପରିସରରେ ଥୁବା ଏହି ବୋଜ
ମୁଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକୁ ପୂର୍ବ ପ୍ଲାନରୁ ହଗଇ ନିଆଯାଇଛି । ତାହା ଏବେ କେଉଁଠି ଅଛି
ଜଶାପଦ୍ମନାଥୀ । ମୋଟ ଉପରେ 'ହୀରକ ତ୍ରିଭୁଜ' ବଳମ ଅନ୍ତର୍ଭକ୍ତ
ବିଖ୍ୟାତ ବୈଶିଷ୍ଟୀ 10 ଲକ୍ଷିତରି-ରନ୍ଦଗିରି-ଉଦସଗିରିରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ସମୟରେ ଶତଧିକ ବିରଳ ମୁଣ୍ଡ ଓ ଆତିଥ୍ୟପୁର୍ଣ୍ଣ ପ୍ଲାପତ୍ୟ ରାଜ୍ୟ
ବିହାରର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପଠାୟାଇଛି ଏବଂ ଶ୍ରମାଯୁ ପାଦବିଶାଳୀ
ଜମିଦାରମାନେ ମଧ୍ୟ ବିପୁଳ ପରିମାଣରେ କାର୍ବରାଜି ନିଜ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ
ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନେଇଯାଇଛନ୍ତି, ତାହାର ବିଧୁବନ୍ଦ ତଦାରକ କରାଯାଇ

ସେବୁଡ଼ିକ ପୁନରାୟ ଓଡ଼ିଶା ସଂଗ୍ରହାଳୟ ଅଥବା ସଂପୁତ୍ର ବୌଦ୍ଧପ 10 କୁ
ହେଲାଳ ଅଣ୍ଣାମିରା ନିର୍ମିତ ।

ଭାଜ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ (ୱ.୧୯୮୦ଆର.) ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ଦାର୍ଘ ଗରି ଦଶମିରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵକାଳ ବିତି ଯାଇଛି । ଲାଭିମଥରେ ଏ.୧୯୮୦ଆରର ଭୂବନେଶ୍ୱର ସର୍କଳରୁ ଅଳଗା କରି ପୂରାତାରେ ଏକ ନୃତ୍ୟ ସର୍କଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଭାଜ୍ୟର ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ଆଚଳ ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲାପୁଡ଼ିକ ଏହି ସର୍କଳ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ରହିଛି । ଭାରତୀୟ ପ୍ରଭୃତିର ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଭୃତି ଓ ସମ୍ବୁଦ୍ଧି ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଉତ୍ସନ୍ମାନ କରି ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ତ୍ତିରାଜି ବ୍ୟତୀତ ଏବେବି ୨୦୦୨୦ ଅଧିକ ବିରଳ କାର୍ତ୍ତିମଣ୍ଡଳ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ଲାନରେ ଅମୁରାକ୍ଷିତ ଓ ଅଚିହ୍ନଟ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିରହିଛି । ଧର୍ମଶାଳା ଆଶ୍ରଳର ଲାଙ୍ଘୁଡ଼ି ସମେତ କଥାମା, ଦେଉଳି, ନେଉଳପୂର, ତରାପୂର, ପଞ୍ଚବି, କଣ୍ଠିଗଡ଼ିଆ, ବକ୍ଷିରି ପାହାଡ଼ରେ ଲୁପ୍ତ ବୈଷ୍ଣବୀରକା ସମେତ ଦୁଇହଜାର ବର୍ଷତଳର ୪୦୦୨୦ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ଵ ପୁରାତନ ପ୍ରଭୃତକଟା ବର୍ଣ୍ଣାବାସ ବୈଷ୍ଣବୁମ୍ବା ରୁଦ୍ଧିକର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ଯାଜମ୍ପୁର ଜିଲ୍ଲା ବଢ଼ିବା କୁଳର କୋଲଶରି ପାହାଡ଼ର ଶାର୍ତ୍ତଦେଶରେ ଏକ ଅଳକାର ବିମଣ୍ଡିତ ତାରାମୂର୍ତ୍ତି ଓ ଧାନୀ ବୁଦ୍ଧମୁର୍ତ୍ତି ପରିଚ୍ୟତ ଭାବେ ପଡ଼ିରହିଛି । ସେଠାରେ ମୌର୍ଯ୍ୟକ ଏକମିତରର ଉଚ୍ଚତା ବିଶିଷ୍ଟ ବିରଳ ମନ୍ତ୍ରକ ମଧ୍ୟ ଭୁଲ୍ଲିତି ହେଲା । ଯାଜମ୍ପୁର ସହର ଓ ସହରାଞ୍ଚଳ ସନ୍ଦିକଟ ଜଳନାକ ଭିତରେ ଯଥା - ବିରଜା ମନ୍ଦିର, ବରାହ ମନ୍ଦିର, ସନ୍ତୁମାଧବ, ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ସମେତ ବିତିନ୍ତି ପ୍ଲାନରେ ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ରହିଛି । ସେହିଭଳି ଯାକପୂର ଜିଲ୍ଲା ଶୁଖୁଆପଡ଼ା ପାହାଡ଼ର ପାରାଗଢ଼ି ଓ ହାତୀଖାଲ ଆଶ୍ରଳରେ ବହୁ ବୈଷ୍ଣବୁମ୍ବା, ବୈଷ୍ଣବୁମ୍ବା ଓ ବୈଷ୍ଣବିଗ୍ରହ ରହିଛି । ଏବେ ନିକଟରେ ବିଶ୍ୱବିଜ୍ୟାତ ବୌଦ୍ଧପାଠ ଲକ୍ଷିତଗିରି ନିକଟରେ ଥିବା ପାରାଗଢ଼ି

ବୌଦ୍ଧପର ଖନନ କରାଯିବା ପରେ ପ୍ରାୟ ୧୪ଶହ ବର୍ଷତଳର
ବୌଦ୍ଧକାର୍ତ୍ତଗଜିର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳିଛି ।

ଅବିଭକ୍ତ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଏହିତିଳି ଶତାଧିକ ପ୍ଲାନ ରହିଛି, ଯେଉଁଠି ହଜାର
ହଜାର ଦର୍ଶ ତଳେ ବିକଶିତ ଓ ସମୃଜ ବୌଦ୍ଧପଲ୍ଲୀ ଗୁଡ଼ିକ ଗଢ଼ିଥିଥିଲା
। ଯେଉଁଠାରେ ବୌଦ୍ଧଧର୍ମ ସଂସ୍କରିତ ଅପର୍ବ ମାନମଦିର ଗୁଡ଼ିକରେ ବୁଝ,
ଧର୍ମ ଓ ସମୟର ପଦିତ୍ର ବାଣୀ ନିମନ୍ଦିତ ହେଉଥିଲା, ସୋଠାରେ ଆଜି
ସମୟର କୁଠାରଶାତ ଏହି ଆଚିହ୍ୟ ଓ କାର୍ତ୍ତିରାଜିଗୁଡ଼ିକୁ ଏବେବି
ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆଣିପାରି ନାହିଁ । ପ୍ରାଚୀନ ଉତ୍କଳର ଏହି
ଗୋରବମଣ୍ଡିତ ବୌଦ୍ଧକାର୍ତ୍ତିରାଜିର ପ୍ଲାକକୁ ଗୁଡ଼ିକ ଅବସର୍ପିତ ଓ
ଅସୁରକ୍ଷିତ ଅବପ୍ଲାରେ ପଡ଼ିରିଥିଥିଲାବେଳେ ଭାରତସରକାରଙ୍କ
ଏ.ୱସ.ଆଲ. ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ସୁରୁଗୁଡ଼ିକର ବିଧୁବନ୍ଧ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମଧ୍ୟ
ଏଯାବର, କରାଯାଇନାହିଁ । ଅର୍ଥାତାବୁ ଗାନ୍ୟର ବହୁ ବିରଳ
ବୌଦ୍ଧପାଠୀକୁ ପ୍ରଭୁତାତ୍ତ୍ଵକ ଉତ୍କଳନନ୍ଦ ଓ ଉତ୍କଳନନ୍ଦ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂରକ୍ଷଣ
କରାଯାଇପାରୁ ନଥୁଲା ବେଳେ ନୃତ୍ୟ ଲାଲାକାରୁ ମିଳିଥୁବା ଏହିସବୁ
ପ୍ରାଚୀନ ତଥା ବିରଳ କାର୍ତ୍ତିରାଜି ଅବହେଲା ଓ ଅଶାଦେଖାର ଶିକାର
ହେବା କିଛି ବିତିତ୍ର ନୁହେଁ । ସ୍ଥାନୀୟ ଜନବସତି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଥିବା
ପ୍ରାଚୀନ ବୌଦ୍ଧପଲ୍ଲୀଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ମୂଳ୍ୟ କଳାକୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା
ସହିତ ଏ ଦିଗରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ସେତେତନ ହେବା ସହିତ
ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଅନାବିଶ୍ୱାସ କାର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଓ ଏହି
ପାଠୀନ୍ତିକର ଭିତ୍ତିମଧ୍ୟ ବିଜନ୍ମ କରାଯାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଣଦେଖା :

ଦେଶର ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାନିତ୍ତରେ ଏକ ସୁତ୍ତବ ସ୍ଥାନ ଲାଭ କରିଥିବା
ରାଜ୍ୟର 'ହୀରକ ତ୍ରିଭୂତ' ବୈଦିପିଠୀଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ ଏବେ ପଛରେ
ପଢ଼ିଯାଇଛି । ଉତ୍ତମ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ
ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ଦିଭାଗର ଅଣଦେଖା ଏବେ ରନ୍ଧରି-ଉଦୟରି-ଲିଳିତରି-
ଲାଙ୍କୁଡ଼ି ଭଳି ବହୁ ପୁରାତନ ବୌଦ୍ଧ ସାତିହ୍ୟ ମୁଲକ ଭବିଷ୍ୟତକୁ
ଦିଶାହୀନ କରିଛି ବୋଲି ଆଲୋଚନା ହେଉଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ
ଭାରତୀୟ ପ୍ରନ୍ତରେ ସର୍ବେକଷଣ ଫଲ୍ପ୍ରା (୧.୬୪.୩୬.ର) ର ନିଯନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ
ରାଜ୍ୟର ଏହି ପ୍ରମୁଖ ବୈଦିପୁଲ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଦେଶବିଦେଶର
ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଗବେଷକ ଓ ସାତିହାସିକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ହେଉଛି
ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିଦ୍ୟା । ପ୍ରାୟ ଗାରିଦଶି ତଳକ ପ୍ରମୁଖତଃକଣ ପରେ
ମାଟିକୁ ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ଏହି ସାତିହାସିକ କାର୍ତ୍ତିରାଜିଗୁଡ଼ିକ ଠିକଣା
ଭାବରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣା ମଧ୍ୟ କରାଯାଇନାହିଁ । ଫଳରେ ଏହା ଗଦା
ଦ୍ୱାରାବିଦ୍ଧି ଏ ସମ ଆଜ ର କ୍ଷେତ୍ର ପମରେ ।

ପୂର୍ବ ଓଡ଼ିଶାର “ହାତ ଛାଇ” ଲିଳିତଗିରି-ରମ୍ବଗିରି ଦେଇଥିଲା
ବୌଜପାଠ ମଧ୍ୟରୁ ଉଦୟଗିରି ବୌଜବିହାର ଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ସମ୍ମାନ ଦିବାର ୨୦୧୩, ୨୦୧୪, ୨୦୧୫ ଓ ୨୦୧୬
ମସିହାରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବୋଇ ସମ୍ମିଳନୀୟ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲା ।
ଗରିବର୍ଷ ଧରି ଆୟୋଜିତ ଏହି ସମ୍ମିଳନାରେ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା, ଚାନ, ନେପାଳ,
ମିଆଂଗାର, ଜାପାନ, ଭାରତୀୟ, ଇଣ୍ଡୋନେସ୍ତାଣ ଓ ଆଜାନାଶ୍ଵର ସମେତ

ଦେଶ ବିଦେଶର ବହୁ ବୌଦ୍ଧ ପଣ୍ଡିତ, ବୌଦ୍ଧକ୍ଷମୀ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ ଓ ଚୂର ଅପରେଟେରମାନେ ଯୋଗଦେଇ ଡଢ଼ିଶାର ଏହି ପ୍ରମୁଖ ବୌଦ୍ଧମେତ୍ର ମୁଢ଼ିକ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ସହିତ ଭାବର ଆନାନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସନ୍ନିଲମ୍ବନୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ରେଳ ଓ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ୍ଦିରାଯର ସହଭାଗିତାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତଳେ ନିଜଗନ୍ଧୁ ‘ମହା ପରିନିର୍ବାଣ ଏକପ୍ରେସ୍’ ରେଳଗାଢ଼ି ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ, ଚୂର ଅପରେଟେର ଓ ଜୀତୀୟ ଗଣମାଧ୍ୟମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକା । ବାର୍ଷିକ ପ୍ରାୟ ୪୦ / ୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଆଯୋଜିତ ଏହି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସନ୍ନିଲମ୍ବନୀ ବଦ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାପରେ ଡଢ଼ିଶାକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକମାନ୍ଦଙ୍କ ହଣ୍ଡ୍ୟା ବିଦ୍ୟାରେ ।

ଶୁଭ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବ ରନ୍ଗିରି ବୌଦ୍ଧପାଠ ପ୍ରମୁଖରେଖନ ନନ୍ଦ
ବିଶ୍ୱବିଜ୍ୟାତ ରନ୍ଗିରି ଲୋକପାଠୀରେ ପ୍ରମୁଖତାକୁ ଉତ୍ସନନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶୁଭ ଶୀଘ୍ର ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । କେତ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅଧିନୟତ୍ଵ
ଭାରତୀୟ ପ୍ରମୁଖ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଫଲ୍ପ୍ରାଣ୍ (ଏ.୧୯୩.ଆର.) ପଥରୁ ବିଧୁବନ୍ଦ
କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପରେ ଏ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି ପୁରୀ ସର୍କାର ମୁଖ୍ୟ ତଥା
ପ୍ରମୁଖତା ଅଧ୍ୟାକ୍ଷଣ ତ । ଦିବିଶତ ବ୍ରଜସୁହର ଗଢ଼ାନୟକ । ୧୯୦୦ ବର୍ଷ
ଜଳର ବିକାଶ ବହୁ ପୁରାତନ ବୌଦ୍ଧକାରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଚିତ୍ର ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା
। ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଖନନ ପରେ ଦୁଇଟି ବିଶାଳ ବୌଦ୍ଧମହାବିହାର, ଏକ
ପୁରାତନ ମହାକାଳ ମଦିର ଏବଂ ଲଚା ନିର୍ମିତ ଏକ ମହାଶୂପର ସନ୍ଧାନ
ମିଳିଥିଲା । ଜୌମକର ଶାସନ ସମୟରେ ଖ୍ୟାତିର ଶାର୍ଣ୍ଣରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା
ରନ୍ଗିରିଠାରେ ଥିଲା ଭାରତବର୍ଷର ଏକ ପ୍ରାଚୀନତମ ବୌଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
। ସେଠାରେ ଦେଶ ବିଦେଶରୁ ଆସି ଯୁବ ବୌଦ୍ଧଶ୍ରମଣଙ୍କ ଓ ବୌଦ୍ଧ
ପଣ୍ଡିତମାନେ ଯୋଗାଗର ବିଜ୍ଞାନବାଦ ସମେତ ଅନେକ ବୌଦ୍ଧ ଶାସ ଅଧ୍ୟନ
କରୁଥିଲେ । ମୋଟ ଉପରେ ରନ୍ଗିରି ଥିଲା ବୌଦ୍ଧ ତତ୍ତ୍ଵାନର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ
ପାଠ ।

ତ. ଗଡ଼ାନ୍ୟକ ଆଲୋଚନାବେଳେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ହୀରକ ତ୍ରିଜୁଜ
ବୌଦ୍ଧ ସଂକଳିତ ଅଞ୍ଚର୍ଗତ ଲକିତଗରି-ଉଦୟଗରି-ରମ୍ଭଗରି ମଧ୍ୟ ରମ୍ଭଗରିକୁ
ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟତ୍ର ଚେତଗୁହର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ରମ୍ଭଗରି ମହାବିହାର-୨
ସାମ୍ନାରେ ଥିବା ପୁରାତନ ମହାକାଳ ମଦିର ପଛ ପାର୍ଶ୍ଵ ଖଣନ କରାଯିବ ।
ରମ୍ଭଗରିରୁ କୌଣସି ଚେତଗୁହ ବାହାରିନି । ସମ୍ବଦତଃ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ
ଉପାସନା ବୁଝ କଂପୁସ ମାଟିତଳେ ପୋଡ଼ି ହୋଇଲାହିଁ । ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ
ଘରଣା ହେଲା, ଏହି ଖଣନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉଚଳନ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର
ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଆସାମ କଟନ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର ଲାଭିତାରେ ଦିଭାତ
ଛାତ୍ରମାନେ ଏହି ଖଣନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁମେ ପାଇଲା ହେବେ ।
ଡିସେମ୍ବର ପାହିଲାରୁ ବିଧବବତ୍ର ଭାବେ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ । ଖନନ
କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁମେ ଏବଂ ବାର୍ଷିକିନ ଧରି ଚାଲିବ । ରମ୍ଭଗରିରେ
ପାନୀୟକଳୟ, ଶୌରାଜକଳୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିଶେଷ ମୁଦ୍ରିତା ନାହିଁ ।
ଖନନକାରୀମାନେ ରହିବା ସହିତ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରାଯିବ । ଏଠାରେ ମୁକ୍ତନାୟାର୍ଯ୍ୟ ଯେ, ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଏଣ୍ଠ ବର୍ଷରେ
୧୯୫୮ ମିତିହାରେ ରମ୍ଭଗରି ବୌଦ୍ଧପାଠୀର ପ୍ରଥମ ଉତ୍କଳନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇଟି ନଦୀ ଓ ନାଲ ପାରି ହୋଇ ଏ.୧୯.୬୮.ର
କଲିକତା କାର୍ଯ୍ୟକଳୟରୁ ଡ. ଦେବକୀ ମିତ୍ର ମାମକ ଜଣେ ମହିଳା
ପ୍ରତ୍ୱତତ୍ତ୍ଵବିର ପ୍ରତିକୂଳ ପରିମ୍ଲିତିରେ ରହି ଦାର୍ଢ ୪ ବର୍ଷ ଧରି ୧୯୭୭
ମିତିହାରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରମ୍ଭଗରି ଖନନ କରି ବହୁ ବିରଳ କାର୍ତ୍ତରାଜି ମାଟିଚାନ୍ଦ
ଆବିଷ୍କାର କରିଥିଲେ । ରମ୍ଭଗରିର ଖନନରୁ ମିଳିଥିବା ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ରୁ
ଅଧିକ ପ୍ରାଚୀନ ଏବଂ ଦୁର୍ଲଭ କଳାକୃତି ରମ୍ଭଗରି ପ୍ରତ୍ୱତତ୍ତ୍ଵବିର
ପାଇଛି । ଖନନ ସମୟରେ ‘ଶ୍ରୀ ରମ୍ଭଗରି ମହାବିହାର ଆର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପାଦ’
ଲେଖାଥିବା ପୋଡ଼ାମାଟିର ସିଲକ୍ରୂ ଏଠାରେ ଏକ ପୁରାତନ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟର
ସନ୍ଧାନ ମିଳିଥିଲା । ୪୮ ଶତବାବୀରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ସମ୍ପଦ ଶତବାବୀରେ
ବିକଶିତ ହୋଇଥିଲା ରମ୍ଭଗରିର ପ୍ରାଚାନ ବୌଦ୍ଧପାଠୀ । ଖନନରୁ ସହସ୍ରାବ୍ୟକ
ଭେଟିପ (ମାନସିକ) ସ୍ଥାପ ମଧ୍ୟ ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଦବିଶ ବର୍ଷ
ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଥିବା ବହୁ ପୁରାତନ ରମ୍ଭଗରି ବୌଦ୍ଧପାଠୀ ଖନନରୁ
ଲାଭିତାର ଅନାଲୋଚିତ ତଥ୍ୟ ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିବ । ରମ୍ଭଗରିର
ପ୍ରାଚୀନ ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତରାଜି ଲାଭିତାର ଗବେଷଣା ଓ ଅଧ୍ୟୟନରେ ମୁଢ଼ା
ଦିଗବର୍ଣ୍ଣନ ଦେବ ।

ତେବେ ଦେଶର ଅନ୍ୟ ଗାଁଜ୍ୟରେ ଥିବା ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁଣିଗୁଡ଼ିକରେ
ଯେଉଁଳି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବିକାଶ କରାଯାଇ ଦେଶ ବିଦେଶର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମାନଙ୍କୁ
ଆକଷ୍ମେ କରାଯାଇଲାଗୁଡ଼ି- ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେଉଁଳି ହୋଇନାହିଁ । ବିଖ୍ୟାତ
ବୌଦ୍ଧପୀଠ ଲିଳିତଗିରିଠାରେ ତଥାଗତ ଗୋଟମ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ପଦିତ ରେଲିକ୍
କାସ୍ତେକେଟ ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ ଉଦୟଗିରିଠାରେ ବିରଳ ଦ୍ୱିତୀୟ
ବୌଦ୍ଧ ମହାବିହାର, ମହାଶୂଧ ଦୟଗିରିଠାରେ ପ୍ରାଚୀନ ବୌଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭଲି ଅନେକ ବିଶ୍ୱ ଵିରଳ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ଵିତ ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି
ପାଠ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବିକାଶ ସହିତ ଏହାକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ବୌଦ୍ଧ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିଣାତ କରିବାକୁ କୌଣସି ମାନ୍ୟର ଘାନ କରାଯାଇ
ନାହିଁ ।

ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ହେଲା, ଲଳିତଗରି-ରନ୍ଦଗରି-ଉଦସଗରି ଠାରେ
ବୌଦ୍ଧ କାର୍ତ୍ତିକାର ଅନେକ ମହାର୍ତ୍ତ ଓ ମନୋରମ ବୈଜ୍ଞାନିକ, ମହାତ୍ମା,
ଚୈତ୍ୟହୃଦୟ, ମହାକାଳ ମହିର, ବିଶାଳ ସ୍ଥାପନାକୁ, ଶହଶହ ମନୋଜ୍ଞ
ବୈଜ୍ଞାନିକରୁ ଏବଂ ଗୋଟିମ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ପବିତ୍ର ଅସ୍ତ୍ର ଦେହାବଶେଷ ସମେତ
ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରଦ୍ଵୟମଦ ଆବିଷ୍ଟ ହୋଇଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି
ମନୋରମ କାର୍ତ୍ତିକାରୁ ଭୁବନ୍ଦୀ ଭାବେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ବୈଜ୍ଞାନିକାଙ୍କ ଆନନ୍ଦଶାୟ ଭାବେ ବିକଶିତ କରାଗଲେ, ଦେଶ
ବିଦେଶରୁ ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପୀଠ ପରିବର୍ତ୍ତନର
କରନ୍ତେ । ବୋଧଗୟ, ସାରନାଥ, ନାଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ତକ୍ଷଶିଳା ଠାରେ ଯେଉଁଳିବା
ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ସୁଧର ପରିପାର୍ଶ୍ଵକ
କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କରାଯାଇଛି- ତାହା ଓଡ଼ିଶାର ଏହି ପ୍ରମୁଖ
ବୈଜ୍ଞାନିକାଙ୍କରେ ଏୟାବତ୍ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ବିଶ୍ୱ ଏତିହ୍ୟ କାର୍ତ୍ତରାଜି ମାନ୍ୟତା ରଖେ ‘ହୀରକ ପ୍ରିଭ୍ୟୁଜ’ :

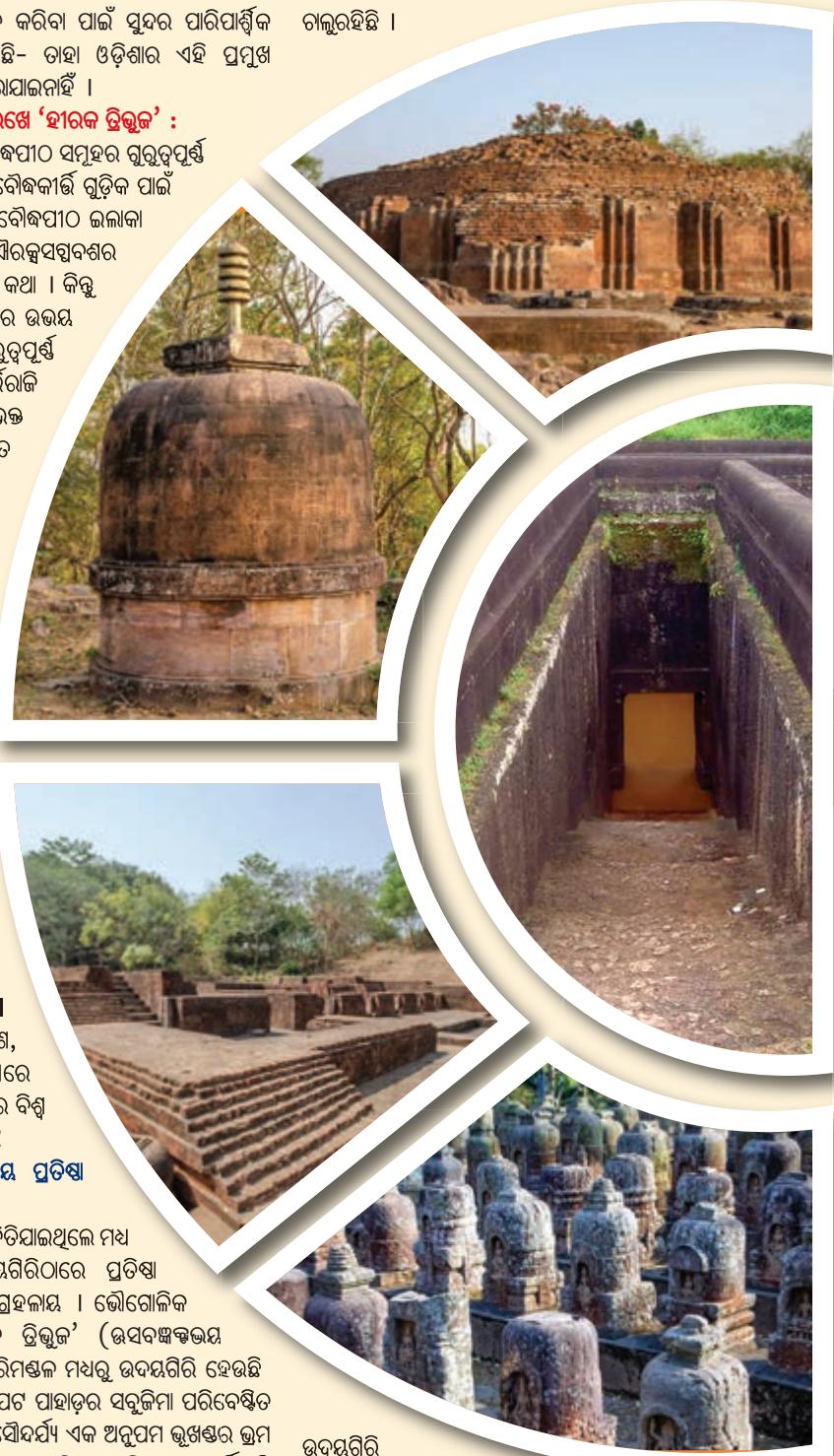
ପ୍ରଭାତରତର ଏହି ପ୍ରମୁଖ ତିନି ବୌଦ୍ଧପୀଠୀ ସମୂହର ଶୁଭ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅବଶ୍ଵିତ ଏବଂ ସୋରୁ ଆବିଷ୍ଟ ବୌଦ୍ଧକୀର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ
ଲକିତଗରି-ନନ୍ଦଗରି-ଉଦୟଗରି ବୌଦ୍ଧପୀଠୀ ଜଳାକା
ବିଶ୍ୱ ଏତିହ୍ୟ କାର୍ତ୍ତ (ଡକ୍ଟରପ୍ରମାଣ ଏକଙ୍କାପ୍ରଦାନବଶ
ଷ୍ଟେଚର) ଭାବେ ମାନ୍ୟାପ ପାଇବା କଥା । କିନ୍ତୁ
ତାହା ହୋଲପାରିନାହିଁ । ଏ ଦିଗରେ ଉଭୟ
କେନ୍ତ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସତକାଳୀନ ଶୁଭ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ
ଭୂମିକା ରହିଛି । ବିଶ୍ୱ ଏତିହ୍ୟ କାର୍ତ୍ତଗାତି
ଆଚଳରେ ସାମିଳ ହେଲେ ଅଭିଭକ୍ତ
କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଏହି ବିଶ୍ୱବିଜ୍ଞାତ
ବୌଦ୍ଧପୀଠୀ ଜଳାକାର ପାରିପାର୍ଶ୍ଵକ
ବୂପରେଖ ବଦଳିଯିବ ଏବଂ ଦେଖ
ବିଦେଶରୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକ, ଗଦେଷ୍କ ଓ
ବୌଦ୍ଧଧର୍ମବଳମାଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା
ଏକ ପ୍ରମୁଖ କେନ୍ତ୍ର ଭାବରେ
ପରିଣତ ହୋଲପାରିବ ।
ଶୁଭ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଲା
ବିଶ୍ୱପୁର୍ବିଦ୍ଧ ହୀରକ ତ୍ରିଭୁଜ
ବୌଦ୍ଧ ସନ୍ଧିଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏହି
ଜଳାକାରୁ ବିଶ୍ୱ ଏତିହ୍ୟ
ତାଲିକାରେ ପୋଡ଼ିବା ପାଇଁ
ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପୂର୍ବରୁ କେବେ
ଉଦ୍ୟମ କରିନାହାନ୍ତି । ଏଥୁପାଇଁ
ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଉଦୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବାର
୧୦ ବର୍ଷରେ ପ୍ରାଚୀନ କାର୍ତ୍ତଟି ଏହି
ତାଲିକାରୁ ହୋଲଥାଏ ।
ଉଦୟମପ୍ରଦେଶ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ,
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଗୁଜୁରାଟ ଭଲି ରାଜ୍ୟରେ
ଏକାଧିକ ପ୍ରାଚୀନ ପୀଠୀ ଯୁନେସ୍କୋର ବିଶ୍ୱ
ଏତିହ୍ୟ ତାଲିକାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବା !

ଉଦୟଗିରିରେ ବୌଦ୍ଧ ସଂଗ୍ରହାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ପ୍ରତ୍ଯେ ଉତ୍ତରଖଣ୍ଡର ଦାୟୀ ଗନ୍ଧବର୍ଷ ବିତ୍ତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ବଢ଼ିଛଣା କୁଳ ଅଞ୍ଚର୍ତ୍ତ ଉଦସଗିରିଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ହୋଇପାରିନି ବୌଜ ଆତିହ୍ୟ ସଂଗ୍ରହଳାଯା । ଶୈଶୋଳିକ
ପରିସାମାକୁ ଦେଖୁଲେ ‘ହୀରକ ହୁଙ୍କା’ (ଉସବଜ୍ଜୁଭାଷ୍ୟ
ଶ୍ଵରସଂଶୋଷଣ) ବୌଜ ବୌଜ ପରିମଣ୍ଠଳ ମଧ୍ୟରୁ ଉଦସଗିରି ହେଉଛି
ଏକ ମୁହଁହତ ବୌଜକ୍ଷେତ୍ର । ତିନିପଟ ପାହାଡ଼ର ସବୁଜିମା ପରିବେଶିତ
ଏହି କ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାକୃତିକ ମୁଖ୍ୟମା ଓ ଶୌଦର୍ଯ୍ୟ ଏକ ଅନୁପମ ଭୂମିକା ଭାବରେ
ମୁଣ୍ଡି କରିଥାଏ । ଉଦସଗିରି ବୌଜକ୍ଷେତ୍ରରୁ ବିପୁଲ ପରିମାଣର କାର୍ତ୍ତରାଜି
ଆବିଷ୍କୃତ ହୋଇ ସଂଗ୍ରହଳାଯା ଥାବରୁ ତାହାକୁ ଏ.ଏ.ଏ.ଆଇ.ର
ଭୂବନେଶ୍ୱର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୋଦାମାଘରେ ବର୍ଷବର୍ଷ ଧରି ଗଦା କରି
ରଖାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମେ ରହିଗିରି ଏବଂ ପରେ ଲଳିତଗିରିଠାରେ ୨୦୧୯
ମିହିନା ଡିସେମ୍ବର ୨୪ ତାରିଖରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା
ଭିଡ଼ିଓ କନନ୍‌ଟେନେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା ଉଦସଗିରି ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉଦସଗିରି
ପଥରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି । କେନ୍ତ୍ର ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ ପକ୍ଷର ଏଥୁପାଇଁ ସବୁଜ
ସନ୍ତେଷ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଏ.ଏ.ଏ.ଆଇ. ପକ୍ଷର ପ୍ରସ୍ତରିତ ବୌଜ ସଂଗ୍ରହଳାଯା
ପାଇଁ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ କେନ୍ତ୍ର ସଂସ୍କୃତ
ବିଭାଗକୁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ତତ୍କାଳାନ ଏ.ଏ.ଏ.ଆଇ.ର ମହାନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
ଉଦସଗିରି ପରିଦର୍ଶନ କରି ସଂଗ୍ରହଳାଯା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ
କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଆଗେ ପାରିନାହିଁ ।

ଶେଷକଥା

ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରାଳ୍ଲିକର ଉପାୟୁକ୍ତ ବିକାଶ ଓ ଦେଶ ବିଦେଶରେ
ଏହାର ପ୍ରଗଠନ-ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଯେଉଁଳି ଉଦ୍ୟମ କରିବା କଥା ତାହା ଓଡ଼ିଶାରେ
ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଭୂଲମ୍ବାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବୌଦ୍ଧ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭାଗବୁନ୍ଦିକ ଏବେବି ଅଣଦେଖା ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିବା
ବୁନ୍ଦିଜୀବୀମାନେ ମନ୍ତ୍ର ଦେଇ କୁହାନ୍ତି । ଉତ୍ତରନନ୍ଦନ ରାଜ୍ୟ ମାନ୍ଦରବର୍ଷ ପରେ
ପ୍ରାଚୀନ ସରକ୍ଷିତ ବର୍ଗରେ ଆସୁଥିବା ଏହି ବୈଜ୍ଞାନିକ 10 ପରିସାମା ଗରିପାରେ
ତାରବାଢ଼ ଦିଆଯାଉଛି ଓ ଏବେବି ପର୍ଯ୍ୟାୟ
କ୍ରମେ ସଂରକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ
ଗଲାରହିଛି ।

ଭାଷ୍ୟକିତ

ଭାବୀକରଣ

ବ୍ୟାକିଙ୍ଗପର୍ଦ୍ଦ, କାଳା ଓ ସଂକ୍ଷତି ଖେଳଚାରୀ

‘ହାରକ ତ୍ରିଭୁଜ’ ର ଅଧ୍ୟାଧାରଣ କାନ୍ତିପୁଲମୁକ୍ତିକ ଥିଲା ସମୀର ଗାରବଦର୍ଶରେ
ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପାଠ । ଏହାର ସାମଗ୍ରିକ ବିକାଶ ଓ ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଆନ୍ତରିକ ଓ ସଂକଳିତ ଉତ୍ସମ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜ୍ୟର ଏହି ବୌଦ୍ଧ
ସର୍କିର ଆନ୍ତର୍ମାନିକ ଉତ୍ୱିଭୁତି ବିକାଶ କରାନଗଲେ, ଏହା ଦେଶ
ବିଦେଶର ବୌଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ସ୍ଥାନର ସ୍ଥାରକୀ
ହେଉ ବହିମନ୍ଦ ରେଳି ପରମାଳାର ପାଦାନ୍ତି ।

ମନ୍ଦିର କିରା ଫଂଦନ ପରିଷଦ ମାତ୍ରମାତ୍ର

ପରିବାଶ : ୯୪୩୦୨୭୧୩୫୮୫୮

১০৪

ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରକାଶନ

ରାଜସ୍ନାନର ଚିତ୍ରୋରଗଡ଼ି
ସହର ପୁରୁଣା ଦୂର୍ଗ, ରାଜା
ରାଣୀଙ୍କ ମହଲ, ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିର ଆଦି
ପାଇଁ ବେଶ ଖ୍ୟାତିଲାଭ କରିଛି । ପ୍ରାୟ
୭୦୦ ଏକର ପରିମିତ ଜମିରେ ଅବସ୍ଥିତ
ଏହି ସହର ସର୍ବଦା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତକଙ୍କ ନିମକ୍ତେ
ଆକର୍ଷଣର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ହୋଇ
ରହିଆଏଇଛି ।

ଭା'ହେଲେ
ଆପଣ ବିଜ୍ଞାପୁରସ୍ତ୍ରୀତ
ମେ ଏକ ଶଗବାର
ଲୁଳି ଦେଖିପାରିବେ ।
ର ଦୂରସ୍ତ୍ରୀତ ମେନଲୁ
ନି ଖଜୁରାହୋ' ମନ୍ଦିର
ଲୋକପ୍ରିୟ ଗୋମୁଖ
ବି ଆପଣ ପ୍ରକଟିର
କରିପାରିବେ ।

ପୌରାଣିକ କଥାରେ

ଚିତ୍ରାବଳୀ

ପ୍ରାଣିନ ସହର ଚିତ୍ରରଗଡ଼ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁରାଣରେ
ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏକ ଲୋକକଥା
ଅନୁସାରେ ହିନ୍ଦୁ ମହାକାବ୍ୟ ମହାଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ
ଚରିତ ତଥା ପଞ୍ଚଶୂଳବଜ୍ଞ ମଧ୍ୟରୁ ଅନ୍ୟତମ ଭୀମ
ଜଣେ ସାଧୁକାରୀ ଅମରବ୍ରତ ରହସ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ
ଏହି ପ୍ଲାନେକୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକେ । ମାତ୍ର ଯୌର୍ଯ୍ୟହୀନ ହେବା
କାରଣରୁ ଭୀମଙ୍କ ଉଦେଶ୍ୟ ସଫଳ ହେଲା ନାହିଁ ।
ଅର୍ଥାତ୍ ଅମରବ୍ରତ ରହସ୍ୟ ଭେଦ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ
ଭାମ । କ୍ଷୋଧରେ ଅଣ୍ଟିର ହୋଇ ସେ ମାନିରେ ପାଦ
କରିଥିଥିଲେ । ଏହି ଜାଣନରୁ ଏଠାରେ ଏକ ଜଳାଶୟ
ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ‘ଭୀମ ଲାତ’ ନାମରେ
ଜଣାଶୁଣା । ଭୀମଙ୍କ ଲାତ ଯୋଗୁଁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବାରୁ
ଏହାର ଏତକି ନାମକରଣ ହୋଇଛି । ଏହା ସହିତ ଏହି
ସହରର ଯୋଙ୍କି ବାରତ ଓ ଦେଶପ୍ରେମକୁ
ଭାବନାମ୍ବିଲାଇଥିବାରେ ମର୍ଯ୍ୟାଳୟକାନ୍ତ ଯାନ ମିଳିଛି ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଆକର୍ଷଣ

ଚିତ୍ରୋରଗଡ଼ ସହରର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ପ୍ଲାନ୍‌ଗ୍ରେଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଚିତ୍ରୋରଗଡ଼ କିଲ୍ଲା ଅନ୍ୟତମ । ଏହି କିଲ୍ଲାର ଉଚ୍ଚତା ୧୮୦ ମିଟର ଓ ଏହା ଏକ ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହି କିଲ୍ଲାରେ ରହିଛି ଅନେକ ସ୍ଥାବଳୀ ଓ ପ୍ରତିକି କିଲ୍ଲା ନିର୍ମାଣ ପାଇରେ ରହିଛି ସୁଦର ଗୋଟିକ କାହାଣୀ । ମହାରାଣା ପାତେ ଦ୍ଵିତୀୟ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମିତ ପାତେ ପ୍ରକାଶ ମହଲ ଏକ ସୁଦର ଐତିହୟିକ ସ୍ଥଳ । ମହଲ ଭିତରେ ରହିଛି ଭଗବାନ ଗଣେଶଙ୍କର ଏକ ରମଣୀୟ ମୂରଁ । ଏହା ସହିତ ଏହି ମହଲ ଭିତରର ଭିରି ଚିତ୍ର ଆପଣଙ୍କ ମନକୁ କିଣିନେବେ । ସେହି ସମୟର ଶିଳ୍ପୀଙ୍କ କଳା ନିପୁଣତା ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରକାଶରୁ ଆପଣ ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରିପାରିବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଚିତ୍ରୋରଗଡ଼ ଓ ଆଖାପାଖରେ ରହିଛି ଅନେକ ଧାର୍ମିକ ସ୍ଥାନ ଯେମିତିକି ସାଂହିତ୍ୟଜୀବୀ ମନ୍ଦିର, ବ୍ରୁଲଜା ଭବାନୀ ମନ୍ଦିର, ଯୌରିମାମାଜାଳୀ ମନ୍ଦିର ଓ ମହା କୃତ୍ତିମ ମନ୍ଦିର । ଐତିହୟିକ ସ୍ଥାବଳି, କିଲ୍ଲା, ରାଜ ମହଲ ଓ ମନ୍ଦିର ଦେଖିଥାବିବା ପାଇଁ ଯଦି କିଛି ପ୍ରାନ୍ତିକ ଦୃଶ୍ୟ

বেঙ্গিবাকু আপশক্ষণ মন হেষ্টছি, তা'হেলে
বরষি বনয়জ্ঞাব অভয়ারণ্য বুলি আপশ তা'র
মজা নেইপারিবে। ৪০ বর্গ কিলোমিটার ব্যাস্তি
এহি অভয়ারণ্যের আপশ অনেক বনয়
জাবকস্থ দেঙ্গিবার সুযোগ পাইবে। এহা
ব্যতীত স্বাতান্ত্র অভয়ারণ্য ও ছেঁয়োগড়
বনয়জ্ঞাব অভয়ারণ্য মধ্য বুলি দেঙ্গিপারিবে।
এহি স্বৰ্ব অভয়ারণ্যের অনেক জাবকস্থ, পঞ্চ
ও বিনু প্রিশ্বাম সূক্ষ্ম লজাকু ভেটিবে আপশ।
এহি সহর ও এহার ফস্তুকি, চলশি, পরশপা
সম্বন্ধেরে জাতিবাকু আগ্রহা পর্য়িচক এতাকার
পুরাতত্ত্ব ফস্তুকলয় (আর্কলেজিকাল ম্যুজিয়ম)
বুলি তথ্য ফস্তুক করিপারিবে। এহি
ফস্তুকলয়ের প্লান পাইছি বহু স্বুদর স্বুদর মুর্বি,
দুর্লভ চিত্র ও প্রাচীন কালৱ ভিত্তিত্বে। সুপ্ত ও
গৌর্য রাজবংশ সহ জড়িত কিছি স্বুদর মুর্বি মধ্য
রহিছি এহি ফস্তুকলয়ের। গবেষক,
জিতিহাসপ্রেমী এহি ফস্তুকলয় বুলি অনেক কিছি
তথ্য হাস্ত করিপারিবে।

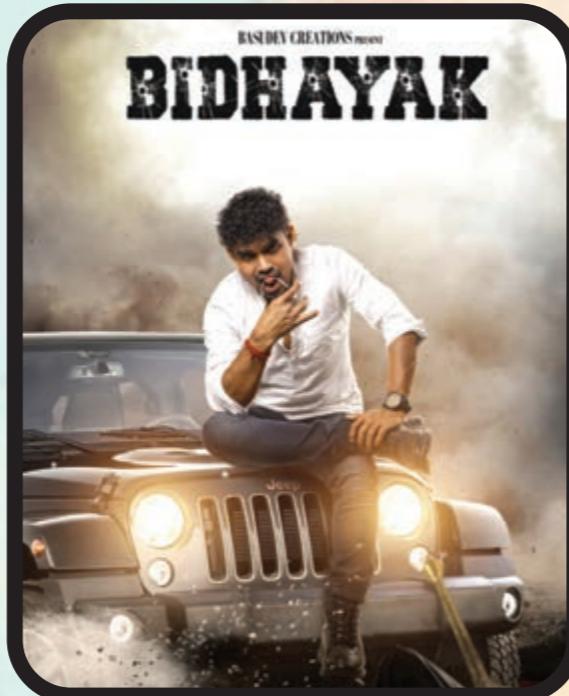
କେମିତି ଯିବେ ?

ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଦିମାନ ବନ୍ଦର ଚିଠିରେଗଡ଼ିର
ନିକଟତମ ଦିମାନ ବନ୍ଦର। ଏଠାର ଚିଠିରେଗଡ଼ିର
ଦୂରତା ୯୦ କିଲୋମିଟର। ଚିଠିରେଗଡ଼ିର ରେଳ
ଷ୍ଟେସନ ରାଜସ୍ଥାନର ପୁରୁଷ ସହର ଆଜମେର,
ଜିମ୍ବୁର, ଉଦୟପୁର, କୋଟା ଓ ନୃଥାଦିଲୀ ସହ
ଫରୁକ୍ତ। ଏହି ସହରକୁ ପ୍ରତିଦିନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସହରରୁ
ଉଭୟ ଘରୋଇ ଓ ସରକାରୀ ବସ୍ତୁ ଚଳାଇଲା
କିଥିଥାଏ।

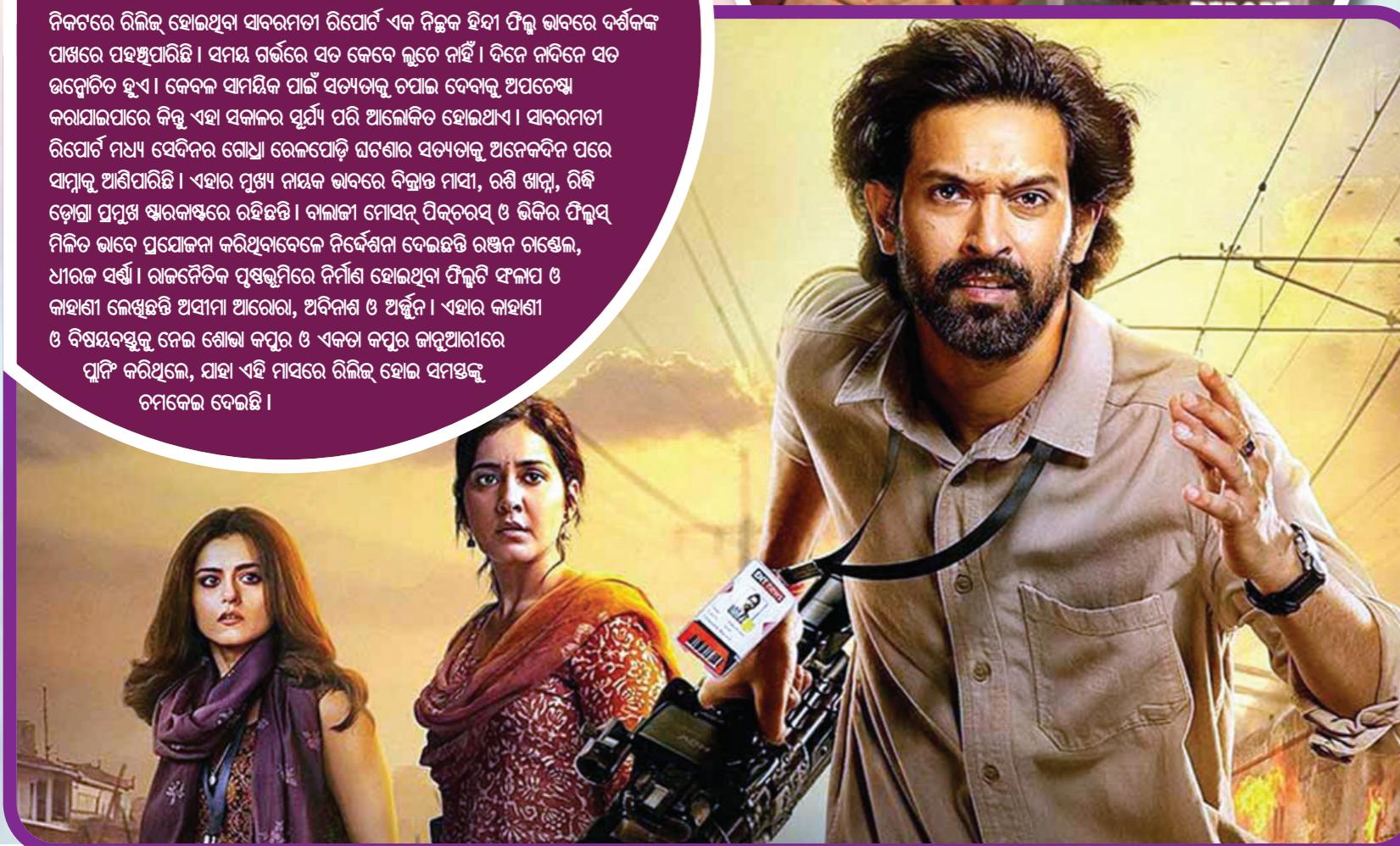
କୃଥା ପରିକଳ୍ପନାରେ **‘ବିଧାୟକ’**

ବାସୁଦେବ କ୍ରିୟସ୍ତ୍ଵ ବ୍ୟାନରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ମୁଆ ଓଡ଼ିଆ ଲଳିତ୍ର ବିଧାୟକ' ଜଣେ ଯୁଦ୍ଧକ ବିଧାୟକ ହେବା ପରେ ଅସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ କିପିର ଶାସନ କରୁଛି କହାକୁ ଆଧାର କରି ଗଢା ହୋଇଛି କାହାଣୀ । 'ବିଧାୟକ' ଟାଙ୍କଲେ ଭୁମିକାରେ ଅଭିନୟ କରୁଛନ୍ତି ନବାଚାର ନାୟକ ତୋରା ଓରପ ପ୍ରଦାପ । ଜଣେ ବିଧାୟକ ଭାବରେ ନିର୍ବିତ ହେବା ପରେ ନିର୍ବିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ବଢ଼ିଗଲିଥିବା ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ସେ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଉଛି । ମୋହନ ଉପରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଜଣେ ବିଧାୟକଙ୍କର ସମାଜ ପ୍ରତି କ'ଣ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିବା ଦରକାର ତାହା ଏହି ଲଳିତ୍ରରେ ଦର୍ଶକ ଦେଖୁବାକୁ ପାଇବେ । ବାସୁଦେବ କ୍ରିୟସ୍ତ୍ଵ ବ୍ୟାନରରେ ଏହାର ପ୍ରଯୋଜନୀ କରିଛନ୍ତି ରୋଜାଲିନ୍ ତ୍ରୀପାୟୀ ଓ ସହ-ପ୍ରଯୋଜନୀ କରିଛନ୍ତି ଦେବୀପ୍ରସାଦ ତ୍ରୀପାୟୀ ତେବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଷ୍ଟିଂ ବିଷୟରେ ଅଛୁ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଘୋଷଣା କରାଯିବା ବେଳି ପ୍ରଯୋଜିକା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ବିଧାୟକର କାହାଣୀ ଏବଂ ଗୀତ ରଚନା କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ଭାଗ ସମ୍ବଲିଛନ୍ତି ବସନ୍ତରାଜ ସାମଲ । ଗୀତରୁଦ୍ଧିକ ପାଇଁ କଷଣଦାନ କରିଛନ୍ତି ଦୀପିରେଖା, ଶଶିକ, ସୁମଧୁରାଙ୍ଗୀ, ଶାତମନ କବି, ସବିଶେଷ ଏବଂ ବିଷ୍ଣୁମୋହନ କବି । ଜଣେ ନବାଚାର ନାୟକଙ୍କୁ ନେଇ କିଛି ମୁଆ ଧରଣର ଲଳିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରଯୋଜିକା ଅବ୍ଧିରୁ ଭିତ୍ତିରୁ ନାୟକଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଜୋସ ଅଛି ବିଧାୟକ ଲଳିତ୍ର ମଧ୍ୟମରେ ଓଳିଉଡ଼କୁ ଏକ ଭାବେ ସିନେମା ଭେଟି ଦେବା ସହିତ ସମାଜ ପ୍ରତି ଏକ ପ୍ରକାର ସଂଭାବ ଆଣିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ

ସତ ଜଣେଇଲା ସାବରମତି ରିପୋର୍ଟ

ନିକଟରେ ରିଲିଜ୍ ହୋଇଥିବା ସାବରମତୀ ରିପୋର୍ଟ ଏକ ନିଛୁକ ହିସୀ ଫିୟୁ ଭାବରେ ଦର୍ଶକଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇଛି । ସମୟ ଗର୍ଭରେ ସତ କେବେ ଲୁଚେ ନାହିଁ । ଦିନେ ନଦିନେ ସତ ଉପ୍ରୋତ୍ତି ହୁୟା । କେବଳ ସାମୟିକ ପାଇଁ ସତ୍ୟଭାବୁ ଚପାଇ ଦେବାକୁ ଅପରେଷ୍ଣ କରାଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଏହା ସକାଳର ମୂର୍ଯ୍ୟ ପରି ଆଲୋକିତ ହୋଇଥାଏ । ସାବରମତୀ ରିପୋର୍ଟ ମଧ୍ୟ ସେବିନର ଗୋଧୁ ରେଳେପୋଡ଼ି ଘଟଣାର ସତ୍ୟଭାବୁ ଅନେକଦିନ ପରେ ସାମ୍ନାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦିଷ୍ଟି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ ନାୟକ ଭାବରେ ବିକ୍ରାନ୍ତ ମାତ୍ରା, ରତ୍ନ ଖାତ୍ରୀ, ରିଙ୍ଗ ଡୋକ୍ରା ପ୍ରମୁଖ ଶାରକାଶ୍ଵରେ ରହିଛନ୍ତି । ମାଲାଜୀ ମୋସନ୍ ପିକଟରସ ଓ ଭିକିର ଫିୟୁସ୍ ମିଳିତ ଭାବେ ପ୍ରଯୋଜନ କରିଥିବାବେଳେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନୀ ଦେଇଛନ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଗଣେଲ, ଧାଇର ସର୍ବୀ । ରାଜନୈତିକ ମୁଶ୍କୁଲ୍ଯିରେ ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥିବା ଫିୟୁଟି ସମ୍ମାନ ଓ କହାଣୀ ଲେଖନ୍ତି ଅସୀମା ଆଗୋରା, ଅବିନାଶ ଓ ଅର୍ଜୁନ । ଏହାର କହାଣୀ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ନେଇ ଶୋଭା କପୁର ଓ ଏକତା କପୁର ଜାନୁଆରୀରେ ପ୍ରାମିଳିତ ନରିଥିଲେ, ଯାହା ଏହି ମାସରେ ରିଲିଜ୍ ହୋଇ ସମସ୍ତକୁ ତମଙ୍କେଇ ଦେଇଛି ।

ଜୀ ସାର୍ଥକରେ **‘ଲକ୍ଷ୍ମୀପୁରାଣ’**

ଓଡ଼ିଶାର ଘରେ ଘରେ ପରିଚିତ ଜୀ ସାର୍ଥକ
ସବୁଦେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଘରର ପରମଗ ଓ
ବାତିନାଟିକୁ ଆଖ୍ଯାନାଗରେ ରଖୁ ଭେଦିଏ
ବିଭିନ୍ନ ମନୋରଙ୍ଗନ ଭିତିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁଣ ଓ
ଧାରାବାହିକ । ସବୁଥିର କାହାଣାରେ
ଦୂତନ୍ତ ଓ ଗୋମାଞ୍ଚ ଭରିଦିଏ ଜୀ ସାର୍ଥକ ।
ମାନ୍ୟବସା ଶୁଭବାର ଉପଲକ୍ଷେ ଜୀ ସାର୍ଥକ
ନିଜ ଦର୍ଶକଙ୍କ ପାଇଁ ନେଇଥାଇଛି ବଳଗମ
ଦାସଙ୍କ ଅନନ୍ୟ କୃତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣ ।
ଯାହାକୁ ଦର୍ଶକେ କେବଳ ଜୀ ସାର୍ଥକରେ
ଦେଖୁପାରିବେ ପ୍ରତି ଶୁଭବାର ଭୋର
୫.୦୦ଟା , ସକାଳ ୭.୦୦ଟା ଓ
ଅପରାହ୍ନ ୮.୦୦ଟାରେ । ଏଥରେ ମୁଖ୍ୟ
ଚରିତ୍ର ସହ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣକୁ ଆବୁରି
କରିବେ ସ୍ଵତିରେଖା, ଅନନ୍ତା ଓ ଅଙ୍କିତ ।
ଆବୁରି ସହିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁରାଣକୁ ଅଭିନନ୍ଦ
ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସାପନ କରାଯିବ ।

ପ୍ରେଷାଳୟରେ --- **‘ତୁ ମୋ କମିଜୋରୀ’**

ତ୍ରିକୋଣୀୟ ପ୍ରେମ କାହାଣୀକୁ ନେଇ ଏହି ଚଳକିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପ୍ରେମରେ ମଣିଷ କେଉଁ ପ୍ରରକୁ ଯାଇପାରେ ତାହା ଏଥୁରେ ପ୍ରଦର୍ଶତ ହୋଇଛି । ଏଭଳି ଏକ ଦମଦାର କାହାଣୀକୁ ନେଇ ସାରା ଓଡ଼ିଶାର ୫୦ ଟି ପ୍ରେକ୍ଷାଳନରେ ଏହି ଚଳକିତ୍ତ ମୁକ୍ତିଲାଭ କରିଛି ବୋଲି ପ୍ରଯୋଜକ ସୁରେଶ ସାହୁ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ‘ଦୁ ମୋ କମଜୋରୀ’ ଚଳକିତ୍ତ ଆଶ୍ୱତୋଷ ତ୍ରିପାୟୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଲଭ, ରୋମାନ୍ତ୍ର ଓ ପାରିବାରିକ କଥାବସ୍ଥାକୁ ନେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପ୍ରେମ ଆନନ୍ଦଙ୍କ ଫର୍ମାଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନରେ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ ରହିଛି ବୋଲି ସିନେମାର କ୍ରିଏଟିଭ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ୟାମା ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଗୀତରୁଚିକରେ ଦୀପିରେଖା, ହୃମାନ ଥାଗର, ସବିଶେଷ, ଆଶ୍ୱତୋଷ, ଅନନ୍ୟା ଶ୍ୱୀତମ ନହ ପ୍ରମଖ କଣ୍ଠବାନ କରିଛନ୍ତି । ଗୀତ ମୁଣ୍ଡିଲ ରଚନା କରିଛନ୍ତି ବସନ୍ତ ରାଜ ସାମଳ, ମୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରୀ ଏବଂ ନିର୍ମଳ ନାୟକ । କୌଣ୍ଡିଗ୍ରାମୀ କରିଛନ୍ତି ନିଜେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିନେତା ରାକେଶ ଦେଓ ଓ ଏତିରେ ଅଛନ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଖାଗୋଳ । ଏହି ପ୍ରିମିୟର ସୋ’ରେ ପ୍ରଯୋଜକ ସୁରେଶ ସାହୁ, ସହ ପ୍ରଯୋଜିକା ଭାର୍ଗବୀ ତ୍ରିପାୟୀ, ଲେଖକ ଆଶ୍ୱତୋଷ ତ୍ରିପାୟୀ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସତୋଷ ବିଶ୍ୱାଳ, ଶୁଭମ, ଅଭିନେତା ରାକେଶ ଦେଓ, ଲିପିକା, ସତିନ, ଆଶିଷ, ସୁଶାନ୍ତକ ସହିତ କଣ୍ଠଶିଖୀ ଆଶ୍ୱତୋଷ, ପରାର ପ୍ରସାଦ ମୁଖ୍ୟ ହରପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ବନ୍ଦୁ ନାମୀଦାମୀ ପ୍ରଯୋଜକ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଅଭିନେତା, ଅଭିନେତ୍ରୀ ତଥା ଟେକନିସିଆର୍ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଡିଜିଟାଲ ସହ ଅଧୂକ

ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରାନ୍ତୁ ନାହିଁ

ପିଲାଙ୍କ ସହ ସମୟ ବିଚାରବା ବେଳେ ଡିଜିଟାଲ ମିତିଆରୁ ଦରେଇ ରୁହୁଛି । ଅନେକ ବାପାମାଆ ପିଲାଙ୍କ ପାଖରେ ବସାଇ ମୋବାଇଲ କିମ୍ବା ଲାପଟପରେ ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି କିମ୍ବା କୌଣସି ମନୋରଙ୍ଗନ ଉଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି । ପିଲାଟି ବାପାମାଆଙ୍କ ପାଖରେ ରହି ବୋରି ଅନୁଭବ କରେ କିମ୍ବା ସେମାନେ ଦେଖୁଥିବା ବିଶ୍ୱାସପୂର୍ବ ନିରକ୍ଷଣ କରେ । ଫଳରେ ପିଲାଟି ବାପାମାଆଙ୍କ ସମୟ ବିଚାର ନପାରିବା ଓ ବାପାମାଆ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଡିଜିଟାଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଏତେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ହେବାକୁ ଲାଗେ ଯେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ମୋବାଇଲ କି ଲାପଟପ ଦେଖୁଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଜିଦ୍ଧ କରେ । ଯଦି କାମ ଅଛି ନିଜର ସିଦ୍ଧ୍ୟଳରେ କାମ କରିବା ଦରକାର । ପିଲାଙ୍କ ସହିତ

ସମୟର ତ୍ୟାଗ ଜରୁରୀ

ସରକାରୀ ହେଉ ଅବା ବେସରକାରୀ ଜଣେ ନିଷାପର କର୍ମୀ ଠାରୁ ଫଳ୍ପୁ ଅନେକ କିଛି ଆଶା କରେ । ଯେଉଁମାନେ ଖୁବ ନିଷାପର ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଫଳ୍ପୁ ମଧ୍ୟ ଅଧୂକ ସମୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଫଳ୍ପୁ ଗଛିଥାଏ । କିନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ଠାରୁ ଅଧୂକ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ସପ୍ତାହରେ ହେଉ ଅବା ମାସରେ ଯଦି ନିଜ ପାଖରେ କିଛି ବଳକା ସମୟ ରହୁଛି ଓ ଫଳ୍ପୁ ଆପଣଙ୍କ ସହଯୋଗ ଗଛୁଁଛି, ସେ ସମୟର ବନିଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ । ଅନେକ ନିଜର ଅଫିସିଆଲ ଶାଳମ୍ ବ୍ୟତୀତ ଗୋଟିଏ ମନ୍ତ୍ରିବିଭାଗ ବି ଅଧୂକ ଦେବାକୁ ଗହାନ୍ତି । ଏହା ଅଫିସ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରୁକ୍ଷଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟସାରଣୀ ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ଫଳ୍ପୁର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯଦି କେବେ ଥରେ ଅଧେ ଅଧୂକ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ, କରିବା ଦରକାର । କାରଣ ଏହି ସମୟର ବନିଯୋଗ କେବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୁଇମାତ୍ରାଂକିତ ହୁଏନାହିଁ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜଣେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ସେପାନ୍କୁ ଯିବା ପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଜଣେ ନାତିନିଷ କର୍ମଚାରୀର ଏଭଳି ତ୍ୟାଗ ପାଇଁ ଫଳ୍ପୁ ବି ଭବିଷ୍ୟତରେ ରୁବୁଦ୍ଧାନ୍ତି ଦିଏ । ନିଜ କର୍ମର ମାନୋଯୋଗ ଅନେକଥାରେ ଜଣେ ଭଲ କର୍ମଚାରୀର ଫଳ୍ପୁ ନିର୍ମାଣ କରେ, ଯାହା ନିଜ ପାଇଁ ପଥ ପରିଷ୍କାର କରିଥାଏ ।

ଜାତୀୟ ସୁରକ୍ଷାରେ ସେମାବାହିନୀ

ଜୀ ତାମ୍ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବହିନୀ ବା ଏନ୍‌ସି ଭାବରେ ପ୍ରୟୋତ୍ତତ୍ତ୍ଵ କିଶେର ଅବସ୍ଥାର ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଭାତ୍ରାତ୍ରାଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦାନ ଭାବରେ ଜାତୀୟ ସ୍କୁଲରେ ନିଜ ଦାନ୍ତିନ ନିର୍ବିର୍ହ ପାଇଁ ମୁବପିତିଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଏନ୍‌ସି କ୍ୟାଡ଼େଟ୍ ମାନେ ବେଶ ନିଷା ଓ ଆନ୍ତରିକତାର ସହିତ ସେବା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସାମାଦନ କରିଥାଏ । ସଫେଇ ଠାରୁ ଜନସଚେତନଧର୍ମୀ ବରନ୍ ପଥପ୍ରାତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହେଉଥାଏ । ସରକାରୀ ଷ୍ଟରେ ଜାତୀୟ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବହିନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଭିନ୍ନ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଜିଲ୍ଲା ମହିକୁମା ଠାରୁ ରାଜ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମେତ ସବୁଠାି ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନଧର୍ମୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଷ୍ଠାତ ହୋଇ କିଶେରପିତିଙ୍କୁ ସମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବହିନୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବାର୍ଷିକ ଶିକ୍ଷା ବିଅଧାଳଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ସରକାର ବୀରଯୋଜନ ମାନଙ୍କ ସର୍ବବିଧ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରସରକାରଙ୍କୁ ସହ୍ୟୋଗ ପ୍ରଦାନ କରି ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍କୁଲରେ ଏହି ବହିନୀର ବିଭିନ୍ନ ବାଚଲିଯନ ଖୋଲିଛନ୍ତି । ସଂପ୍ରତି ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍କୁଲରେ ହିଂସା, ଅରାଜକତା, ଲୁଚ୍ପାତ, ନମା ପ୍ରକାର ଅଧ୍ୟାଗର ସହ ଦେଶ ବାହାରୁ ଭାରତ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିପଦର ସମ୍ବନ୍ଧାନ ହେଉଛି । ସାହନ୍ଦାଳଗର ମୁର୍ରିମାତ୍ର ପ୍ରତୀକ ଭାରତ ସାଧାରଣବିଦ୍ୟା ଶାନ୍ତି ସାହାନ୍ତାନ ଗହିଥାଏ । ତଥାପି ଭାରତର ବୀରଯୋଜନର ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଗଲେ ତାନ, ପାକିସ୍ତାନ ସହ ଯୁଦ୍ଧର ଘନଗତା ସୁଚିର ମାନସପରିଚାର ଭାବରେ ଉପିଥିଥାଏ । ଆର୍ମ ପୋର୍ଟେର୍ସ ଫ୍ଲାଗ ତେ ଦିନ ସାମରିକ ବହିନୀ ଓ ପୋଲିସ ବହିନୀର ଜାତୀୟ ପକାକୁ ସନ୍ଧାନିତ କରି କୁତ୍ରବିଦ୍ୟ ସେତାନମୟକ ଓ ଯୋଲିସ ଭାଇଭାଇଶାପାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଦେଶପ୍ରିୟତା ଓ ଦୟାର୍ଥ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଗାଥାକୁ ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦାନ କରି ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ସନ୍ଧାନ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧନା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ସଂପ୍ରତି ଭାଷକର ଭାବରେ ମୁଣ୍ଡ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ମାଓବାଦ ହିଂସାକାଣ୍ଡକୁ ସେନାବାହିନୀ ଏହାର ମୂଳଗ୍ରୋଗାନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ହାତକୁ ନେଇଛି ।

দেশৰ প্ৰগতি ও সুৱাসৰ মস্ত দায়িত্ব নেৰথুৱা
যোৱা যবানমানক মনোবিলক্ষ দৃঢ় কৰিবা পাই
তত্ত্বালান প্ৰাধান মণি লালবাহাদুৱ শাস্তি ঘোষান
দেলখুলে জয় যবান, জয় কিশোৱ। উমেকৰ
পৃতিকূল পরিবেশ ভিতৰে ঘৰতাৰু দৃষ্টিরে রহি
মস্ত দুঃখ ও যন্ত্ৰণাকু ছাতিৰে গপি ধৰি
যেনাবাহিনীৰ যবান মানকৰ ঘোৱা ও চ্যাপ
মপূৰ্ণ রূপে অভুলনীয়। ঘেনাবাহিনীৱ
মনোবিলক্ষ দৃঢ় কৰিবা পাই বিভিন্ন মস্তৰে

ମାତ୍ର ଲଡ଼କେରେ ଜୀବନ ହାରିଥିବା ଯୋଜା
ପୁଅଟିର ବୁଦ୍ଧିମାଆ, ପଦ୍ମୀ, ବଗା ଓ ପିଲାମାନେ
ସରକାରା ସହାୟତା ନିର୍ଭରିତ ସମୟରେ ପାଇ
ନଥାନ୍ତି । ଜଣେ ବାର ଯୋଜା ନିଜ ଗୋର ସେବା
ପାଇଁ ଜୀବନକୁ ତିଳ ତିଳ କରି ଉଷର୍ଗ
କରିଥିବାର ଲକ୍ଷିତ୍ତି ଥିଲା ‘ପ୍ରହାର’ । ‘ବର୍ତ୍ତର’
ଲକ୍ଷିତ୍ତରେ ଏହି ଗାସ୍ତ ପଢି ସର୍ବଦା ସୁରକ୍ଷାରେ
ବ୍ୟପ୍ତ ରହି ଗାର, ସଂସାର ସବୁଛି ସୁଖେକୁ ପାଇବେ
ପକାଇ ସୈନିକଙ୍କ ଜୀବନ କାହାଣୀର ଚିତ୍ର ରହିଛି

ରାଜନେତା, ଛିକେଟ ସ୍ଥାର,
ସମାଜସେବୀ ଓ ଚଳକିତ୍ତର ନାଯକମାନେ
ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କିମ୍ବା ମୁହଁର୍ଦ୍ଦ ବିଭାଗ ଦେଶ
ମାବ୍ଲକାର ସେବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକାଶ
ବା ତଥ୍ୟ ଅନୁୟାୟୀ ଭାରତୀୟ ବଜେଟରେ
କ୍ଷମା ପାଇଁ କମ୍ ପରିମାଣର ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଥାବାରୁ ଅନେକ ସମାଜରେ ଭାରତୀୟ
ନାବାହିନୀର ସୂଚନା ପ୍ରୟୁକ୍ତିର ଜ୍ଞାନକୋଶଙ୍କ
ବିଭିତ୍ତ ହୋଇପାରୁଣାହୁଁ । ବିଶ୍ୱ ଆର୍ମ ଫୋର୍ମେସ୍ଟ୍ରେସ୍
ଗ ତେ'ର ସ୍ଵରଣାୟ ଦିନରେ ଅନେକ ଦୁଃଖଦ
କ୍ଷମା ବି ମାନସପନ୍ଥରେ ଉଚ୍ଚି ମାରୁଛି ।
ସେମାନାବାହିନୀର ଯବାନାଟିଏ ହେଉ ବା

ଆଜିପରି ଦିନରେ ଦେଶ ମାତ୍ରକାର ସେବାରେ ଜୀବନକୁ ପ୍ରାଣବଳୀ ଦେଉଥିବା ବାର ସୈନିକଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ ମୁହଁର୍ଗ । କେବଳ ରାଜ୍ୟ ନୁହେଁ ଜୀବନ୍ୟାସ୍ତରରେ ଏହି ଦିବସଟିକୁ ସରକାରୀ ଭାବରେ ବିପୁଲ ସମାରୋହରେ ପାଲନ କରାଯାଇଥାଏ । ପରିଶର୍ଣ୍ଣ ବୟବସରେ ପହଞ୍ଚିଥିବା ପୁରୁଣୀ ଦିନର ଯୁଦ୍ଧ ଘନଗଟର ନାଯକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସହ ଯୁଦ୍ଧ ବୟବସରେ ନିଜ ଜୀବନାଟିକୁ ଦିବେଶୀଙ୍କ ହାତରୁ ଛାଇଲ ଆଣିବାର ପ୍ରଯାସ କରି ବାଜିଗର ପରି ଜୀବନକୁ ଜୀବନ ମାଟି ପାଇଁ ଉପର୍ଗ କରିଥିବା ବାର ସୈନିକଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନିତ କରାଯାଇଥାଏ । ତେବେ ବିଭିନ୍ନ ଷେତ୍ରରେ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ଏହି ସୈନିକମାନେ ସେମାନଙ୍କଟେ ପେନସନ ଠାରୁ ସରକାରୀ ସହାୟତା ପାଇବା ପାଇଁ

ଅନେକ କଷ୍ଟ କରିଥାନ୍ତି । ଆଜି ସମର ଶିକ୍ଷାରୀ ବହିନୀ ଦିବସରେ କିଶୋରପିଡ଼ି ମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ କି ଆମର ସମାଜର ଭବିଷ୍ୟତ ପିଡ଼ି ଭାବେ ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁମ ପ୍ରତି ଆନ୍ତରିକତା ଦୃଢ଼ି ପାଇଲେ ଏହା ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ପ୍ରଦିପିତ୍ତ ହୁଆଥା ଏହି ଦିବସର ଅନ୍ତରିନ୍ଦ୍ରିୟ ତାପ୍ୟର୍କ । ଆଜିର ଦିବସରେ ଦେଖ ମାତ୍ରକାର ପାଇଁ ଜୀବନକୁ ବାଜି ଲଗାଉଥିବା ଯୌନିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବା ସହ ନିଜ ନିଜ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସନ୍ଧାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନିଜ ଜାତି ଓ ସମାଜ ପାଇଁ ଆଭବଳୀ ଦାନର ପବିତ୍ର ଦିନମଟିଏ ହେଉ ।

ପଶ୍ଚିମା ପଞ୍ଜନୀଯକ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷା, ନାଳକ୍ଷା ପଦ୍ଧିକ ସ୍ଥଳ,
ସେକ୍ରେଟର୍-୮, ସିଡ଼ିଆ, କଟକ

■ ସାହେୟ ସତ୍ୱ

ନବଜନ୍ମିତ ଶିଶୁର ସତ୍ତ୍ଵକୁ ନେଇ ପରାମର୍ଶ :

- ★ ଶିଶୁର ଦ୍ୱାରା ଅତ୍ୟନ୍ତ କୋମଳ ହୋଇଥିବାରୁ ତାକୁ ଧରିବା ଆଗରୁ ନିଜ ହାତକୁ ପରିଷାର କରି ଧୋଇ ସୁଖୁଲା ତଉଳିଆରେ ପୋଛନ୍ତୁ । ପରେ ଧରନ୍ତୁ ।

★ ଜନ୍ମରୁ ପ୍ରାୟ ୪-୫ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁର ବେକ ସିଧା ହୋଇ ନଥାଏ, ତେଣୁ ଶିଶୁଙ୍କୁ ଧରିବା ସମୟରେ ତାର ବେକ ତଳେ ହାତ ଦେଇ ଧରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

★ ଛୋଟ ଶିଶୁ ବାରମାର ପରିସ୍ରା ଓ ଖାତା କରୁଥିବାରୁ, ସେହି ଶ୍ଵାନଗୁଡ଼ିକୁ ନଖ ଉଷ୍ମମ ପାଣିରେ ପରିଷାର କରିବା ଉଚିତ ।

★ ଶିଶୁଙ୍କ ଜନ୍ମରୁ ୩ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵାହକୁ ଣ-୪ଥର ଗାଧୋଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଅଧିକ ଗାଧୋଇବା ଦ୍ୱାରା ତଙ୍କର କୋମଳ ଦ୍ୱାରା ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ ।

★ ଅନ୍ୟଦିନ ମାନଙ୍କରେ ଆପଣ ତା ପେଚରେ ପାଣି ଦେଇ ପୋଛାପୋଛି କରିପାରନ୍ତି ।

★ ସୂର୍ଯ୍ୟ କରିଣରୁ ଭିଟାମିନ ତି ମିଳୁଥିବାରୁ ସକାଳର କଞ୍ଚଳ ଖରାରେ ଶିଶୁଙ୍କ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ।

★ ଜନ୍ମରୁ ଗମାପ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୨ ରୁ ୩ ଘଣ୍ଠା ଅନ୍ତରରେ ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରନ୍ତୁ ।

★ ଶିଶୁଙ୍କର ଓଜନ ଓ ବୃଦ୍ଧିକୁ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତୁ ।

★ ଶିଶୁର ପରିସ୍ରା ଉପରେ ସର୍ବଦା ଧାନ ଦିଅନ୍ତୁ । ଯଦି ହଳଦିଆ ପରିସ୍ରା ହୁଏ ତେବେ ତୁରନ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ତାଙ୍କରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନିଅନ୍ତୁ । କାରଣ ଏହି ସମୟରେ ଶିଶୁଙ୍କ ଜଣିଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ଥାଏ ।

★ ଶିଶୁଙ୍କୁ କେବେହେଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖାଲି ଦେହ କରାନ୍ତୁ ନାହିଁ, ନଚେତ୍ ଥଣ୍ଡ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ବଢ଼ି ଯାଇଥାଏ ।

★ ଶିଶୁଙ୍କ ପ୍ରାୟ ୧୨ ରୁ ୧୪ ଘଣ୍ଠା ଶୋଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । କାରଣ ସୁନିଦ୍ରାହିଁ ତାକୁ ବଢ଼ିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

ନବଜନ୍ମିତ ଶିଶୁର ଖାଦ୍ୟ :

- ★ ଜନ୍ମରୁ ପ୍ରାୟ ଗମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା'କୀର ହଁ ଦେବା ଉଚିତ ।
ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ ମା'ର କୀର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ହୁଏନାହିଁ ତେବେ
ଆପଣ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ଛମେ ବାହାରର ଡବା ଖାଦ୍ୟ
ଦେଇପାରନ୍ତି ।
  - ★ ଗମାସରୁ ବର୍ଷେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମା'କୀର ସହିତ ଡାଲି ସିଂଘ ପାଣି,
ସାରୁଷାରୀ, ବାର୍ଲି, ପରିବା ସିଂଘପାଣି ଦେଇ ପାରିବେ ।
  - ★ ବର୍ଷେ ପରେ ଆପଣ ଖେରୁଡ଼ି, ଆଳୁଭାତ, ରୁଟି କୀର ଆଦି
ଖାଦ୍ୟ ଦେଇ ପାରିବେ ।
  - ★ ସର୍ବଦା ଧାନ ରଖିବେ ଶିଶୁକୁ ତୋକ ଲାଗିଲେ ହଁ ଖାଇବାକୁ
ଦେବା ଉଚିତ ।

ମଦଗାନ୍ଧିତ ଶିଶୁର ସତ୍ୟ

ନୂତନ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଆଗମନରେ ଘରେ ଖୁସୀର ଲହରୀ ଶେଳିଯାଏ । ଆଉ ସେହି ନୂତନ ସଦସ୍ୟ ନବଜନ୍ମିତ ଶିଶୁ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ଖୁସୀ ଦ୍ୱିଗୁଣିତ ହୋଇଯାଏ । ମାତୃତ୍ୱ ପ୍ରାୟିରେ ମା'ର ମନ ଅସୁମାରି ଖୁସୀ ଓ ସପ୍ତରେ ଭରିଯାଏ । ମାତ୍ର ସନ୍ତାନର ଲାଲନପାଳନ ମା'ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଠାରୁ କମ୍ ନୁହେଁ । ଘରକୁ ଆସିଥିବା ନୂତନ ସଦସ୍ୟଟି ଖୁବ୍ କୋମଳ ହୋଇଥାଏ । ତା'ର ଉପମ୍ବୁଦ୍ଧ ଯତ୍ନ ନ ନଲେ ଏହା ତା'ର ଶାସ୍ତ୍ର୍ୟ ପାଇଁ ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ।

ପ୍ରଫେସର ଡାକ୍ତର ଜ୍ୟୋତିରଙ୍ଗନ ଚମ୍ପଭିରାୟ

ପ୍ରକାଶକ
ବ୍ୟାପାର

ମା'ର ଗର୍ଭଶିଶୁର ଏକ ଚରଳ ଆବର୍ତ୍ତ ଓ ନିରାପଦ
ଉଦ୍‌ବାପ ମଧ୍ୟରେ ଶିଶୁଟି ରହିଥାଏ, ଜନ୍ମ ପରେ ବାହାର
ଥଣ୍ଡା ତାକୁ ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବରେ ଅଶ୍ଵଷ୍ଟିକର ହୋଇଥାଏ ।
ଶିଶୁଟିକୁ ଉଷ୍ଣମ ରଖୁବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ମାତ୍ରରେ
ଲକେଟ୍ରିକ୍ ବଲର ବା ରୂପ ହିଟର ବ୍ୟବହାର କରିପାରନ୍ତି
ମାତ୍ର କାଠ ବା କୋଇଲା ନିଆଁ ଦ୍ୱାରା ନୁହେଁ, କାରଣ ଏହାର
ଧୂଅଁ ଶ୍ୱାସରୁକ୍ତ କରିପକାଏ । ଉଷ୍ଣମ ପାଇଁ ପିଲା ପାଖରେ
ଗରମ ପାଣି ବୋତଳ ରଖନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଶିଶୁଥିବା ଘରଟିକୁ
ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ ବାହାର ପବନ ଓ ସୁର୍ଯ୍ୟାଲୋକ
ଆସିବାକୁ ଦିଅବୁ । ନବଜନ୍ମିତ ଶିଶୁର ପଢ଼ିବୁ ନେଇ
ପରାମର୍ଶ : ବାନ୍ଧି, ମୁଥ୍ରାକେଡ଼ି ଓ ଡେଟଲ ଦ୍ୱାରା ସଫା
ରଖନ୍ତୁ । ବେଗାତାନ ବା ରେକ୍ଟିପାଏଡ଼ି ସିରିଟ ଲଗାଇ
ପାରନ୍ତି । ପିଲା ଶାରୀରିକ ତତ୍ତ୍ଵ ଅନୁସାରେ ଦିନକୁ ୨୦ / ୨୨ ଶୁଷ୍କ
ଶୋଇବ, ଏଥରେ ବ୍ୟସ ହେବାର ନାହିଁ । ପ୍ରତି ପିଲା ପ୍ରଥମ ୨ / ୪ମାସ
ଦିନରେ ଶୁଅଛି ଓ ରାତିରେ କାନ୍ଦିତି କାରଣ ସେମାନେ ମା' ଗର୍ଭରେ
ଥିବାବେଳେ ଦିନରେ ମା ବୁଲାଯୁଣି କରିବା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ହଲିଆଥାନ୍ତି
ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଇବାରେ ଆମ ଲାଗିଥାଏ । ହେଲେ ରାତିରେ ମା
ଶୋଇଗଲା ପରେ ସେମାନେ ସେ ଅବସ୍ଥା ପାଉନଥିବାର ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ
ଶୁଅଛି । ପ୍ରଥମେ ଶୀର ଖାଇବା ପରେ ପିଲାମାନେ ଦିନକୁ ୪ / ଏଥର
ପରିସ୍ରା ଓ ୮ / ୧୦ଥର ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ଖଡ଼ା କରନ୍ତି । ଏଥରେ ବ୍ୟସ
ହେବାର ନାହିଁ । ପିଲାମାନେ ମା' ଶୀର ଖାଇବା ସମୟରେ ଶୀର ସହ କିଛି
ବାୟୁ ଖାଇଥାନ୍ତି । ଯାହାପଞ୍ଜରେ ପେଟ ମୁଖୀଥାଏ । ଏହା ଛାଁ ଭଲ
ହୋଇଯାଏ, ଏହାକୁ ଲୋକମାନେ ଭୁଲରେ ପେଟପଞ୍ଚ ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି ।
ଜନ୍ମ ହେବାର ପରେ ପରେ ପିଲାଙ୍କ ଦେହରେ ଜଣ୍ମିଷ ହୋଇଥାଏ । ଏହା
୧୦ / ୧୪ ଦିନ ରହିଥାଏ । ଏହା ସ୍ଵାଭାବିକ ଭାବେ ଭଲ ହୋଇଯାଏ ।
ତେବେ ବେଶି ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ଦେଖାବେଳେ ଚିକିଷ୍ଟକଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ନିଆହିଁ
। ପିଲାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ କଳା ଆଦୋ ଲଗାନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଏହା ଚର୍ମ ଫଳମଣି

କରିପାରେ । ଯିଲାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର କେଶକୁ ଉଷ୍ମନ ତେଳ ପାରିବେ ସଥା କରନ୍ତୁ । କିଛିଷେତ୍ରରେ ଶିଶୁର ସଞ୍ଚିତ ଭାଗରେ ଦାନ ବାହାରିଆସେ । ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଏହାକୁ ଦାନକା ଭାବିବା ଭୂଲ ଧାରଣା । ଶିଶୁଟି ଡିଆ ହୋଇଥିଲେ ଜନ୍ମ ହେବା ୩/୪ ଦିନ ପରେ ଜନନେହିୟାଇ ଯାମାନ୍ୟ ରକ୍ତ ବାହାରେ, ଏହା ଚିକାଜନକ ନୁହେଁ । ମନେ ରଖନ୍ତି ଜନ୍ମ ହେବା ପରେ ପରେ ନବଜାତକର ପରିପାର୍ଶ୍ଵକ ସ୍ଥାନ୍ୟଗତ ପରିବେଶ ସହ ସ୍ଥାଭବିକ ହେବାକୁ ଯମନ୍ ଲାଗିଥାଏ । ତେବେ ସଦସ୍ଵବଦୀ ଉଷ୍ମନ ଓ ବିଶେଷତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦାରୀ ଏହାକୁ ସଂକୁଳମଣ ଠାର ଦେଇଲ ରଖନ୍ତି ।

ପ୍ରଫେସର ଓ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ, ଶିଶୁରୋଗ ବିଭାଗ, ପକ୍ଷାରମୋହନ
ମେଡିକୁଲ କଲେଜ, ବାଲେଶ୍ୱର,
ଦୂରବାଷ : ୯୪୩୭୧୯୪୦୭୪

ମହକ

ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ?

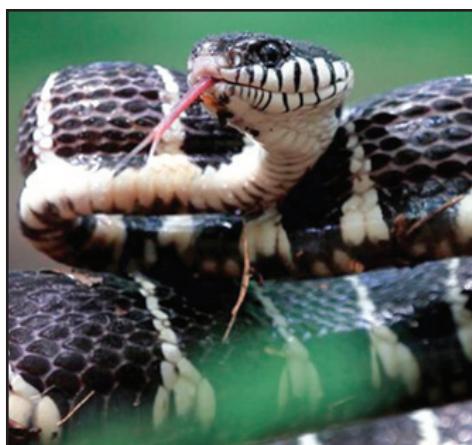
ସାପ ବିଷ ମନୁଷ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଭୟକ୍ଷର ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରେ। ସାପ କାମୁଡ଼ାରେ ଅନେକ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ମୁହୂୟବରଣ କରୁଛନ୍ତି। ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ସେ ସବୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳ ଚିକିତ୍ସା ହୋଇପାରୁନାହିଁ। ଉପଯୁକ୍ତ ଚିକିତ୍ସା କଲେ ଶତକଢ଼ା ଶହେତାଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତା ମିଳିବ। ପୋଲସରା ଆୟ୍ୟ ସମାଜର ବ୍ୟନପ୍ରସ୍ଥୀ ଶ୍ରୀମୁହୂ ଦେବବ୍ରତଜୀ ପ୍ରାୟ ସହସ୍ର ସାପକାମୁଡ଼ା ରୋଗୀଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା କରିଥିବେ। ସେଥିରୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଅକୁତକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି ବୋଲି କହୁଥିଲେ।

ସାପ ବିଷିକ ଅମୋଗ ଚିକିତ୍ସା ହେଉଛି-ସର୍ପଶନ କରିବା ଜଣାଗଲେ, ଗୋଟିଏ ଦଶ ବା ବାର ବର୍ଷର ପୁଅ ପିଲାର ପରିସ୍ରା ଫଶ୍ର କର। ଦୁଇ କଷ ପରିସ୍ରାରେ ଅଧ ଗମନ ହଳଦୀ ଗୁଣ ପକଇ ଭଲ ଭାବେ ଫେଣ୍ଡିଦିଅ ଓ ରୋଗୀଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ପିଆଇ ଦିଅ। ହାତ ବା ଗୋଡ଼ର ସର୍ପ ଶଶନ କରିଥିଲେ କ୍ଷତ ଉପର ଭାଗରେ ଗୋଟିଏ ଦୌତି, ପିତା ବା କମା ଭିତ୍ତି ବାନ୍ଧିଦିଅ। ପ୍ରଥମ ପାନ (ଯକ୍ଷର୍ଷର) ଦେଇ ଅଧୟାତ୍ମ ପରେ ଦେବ କଷ ପରିସ୍ରା ନିଅ ଓ ଅଧ ଗମନ ହଳଦୀ ଗୁଣମିଶାଇ ରୋଗୀଙ୍କୁ ପ୍ରିଜବାକୁ ଦିଅ। ଏହାପରେ ରୋଗୀ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖ। ରୋଗୀଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର ଲାଗିଲେ ନିମ୍ନ ପାତ୍ର ୩/୪ଟି ଗୋଟାଇବାକୁ ଦିଅ। ଯଦି ପତ୍ର ପିତା ଲାଗେ ତେବେ ବିଷ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଛି। ପତ୍ର ଖୋଲି ଦିଅ। ପୁଣି ରୋଗୀ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖ। ରୋଡ଼ ଓ ହାତ ଆଙ୍ଗୁଳି ଟାଙ୍କିଲେ ଫୁଲୁଛି କି ନାହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର। ଯଦି ସ୍ଵାଭବିକ ଭାବେ ଫୁଟେ ଦେବେ ବିଷ ହରି ଯାଇଛି ନା ହେଲେ ଆଉ ଏକ କଷ ପରିସ୍ରାରେ ଅଛୁ ହଳଦୀ ଗୁଣ ମିଶାଇ ଦ୍ୱାରା ପାନ ଅଧ ଗ୍ରହଣ ପରେ ରୋଗୀଙ୍କୁ ପିଆଇ ଦିଅ ଓ ପୁଣି ନିମ୍ନ ପତ୍ର ଦେଇ ପରାକ୍ଷା

କର। ଏହି ଚିକିତ୍ସା ସଫଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରେ। ଏଥୁରେ ରୋଗୀ ମରିଯାଏ ନାହିଁ। ନିଷ୍ଠିତ ଭଲ ହୋଇଥାଏ। ସର୍ପ ବିଷ ଯେତେ ଉଚ୍ଚତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବା ଶୋଇବା ଅବସ୍ଥାରେ ସାପ ଦଂଶନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଚିକିତ୍ସା ଫଳପୂର୍ବ।

ରୋଗୀ ବେହୋସ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ କ୍ଷତ ଝୁାନରେ ନିରବିଛିନ୍ଦି ଭାବେ ଉଚ୍ଚତ ପାଶି ଭଲ ଓ ଦୁଇଟି ଛୋଟ ଅଶ୍ଵରଥ ଭଲ ଆଣି, ପତ୍ର ଫୋଟାର ଦେଇ ରୋଗୀର ଜାନରେ ସାମାନ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତାର ଧାରେ ଧାରେ ଘୁରାଅ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସାପ ବିଷ ଭଲକୁ ଗଲି ଆସେ। ରୋଗୀ ଚେତା ପାଏ ଓ ନିଜେ ଭଲକୁ ଧରି ଜାନରେ ଘୁରାଇବାକୁ ପଢ଼ କରେ। ବିଷ ହରି ଗଲା କି ନାହିଁ, ପରାକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ରୋଗୀଙ୍କୁ ନିମ୍ନ ପତ୍ର ତେବେବା ପାଇଁ ଦିଅ ଓ ଉପର ଲିଖିତ ପ୍ରଶାନ୍ତିକାରୀଙ୍କୁ ଉପଯୋଗ କର। ସାପ କାମୁଡ଼ିଥିବା ରୋଗୀଙ୍କୁ ନଦୀର ପ୍ରୋତ୍ତରେ କ୍ଷତ ଯାଏ ବୁଦ୍ଧାଳ ରଖିଲେ କିନ୍ତି ସମୟ ପରେ ବିଷ ଚାଲିଯାଏ। ପ୍ରଖ୍ୟାତ ଜଳ ପ୍ରୋତ୍ତରେ କ୍ଷତ ବୁଦ୍ଧି ରହିବା ଉଚିତ। ବିଷ ହରିଗଲ କି ନାହିଁ ନିମ୍ନ ପତ୍ର ଓ ଅଙ୍ଗୁଳି ପୁଣିବାବ୍ରାତା ପରାକ୍ଷା କରାଯାଇପାରେ। ପୁଣି ଗାରେଡ଼ିର ଆଦୋ ଆଦଶ୍ୟକତା ନାହିଁ।

ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ କେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ?

ମାର୍ଗଶୀର ମାସ ଏକ ପବିତ୍ର ମାସ ଭାବେ ପରିଚିତ। ବିଶେଷକରି ମାର୍ଗଶୀର ମାସର ଗୁରୁବାରଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁବପୁର୍ଣ୍ଣ। ଧନଦାତୀ ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଭାବ। ଗୁରୁଶିରାମାନେ ବନମାଟି, ଗୋବରରେ ଘରଦ୍ୱାର ଲିପାପୋଶ କରି ସମ୍ପାଦୁରା କରନ୍ତି। ଅରୁଆ ପାତଳ ବଟା ପିଠରେ ହୋଟି, ଧାନଶିଖ, ଆଙ୍ଗୁଠି ଚିତା ପକାନ୍ତି। ମାର୍ଗଶୀରରେ ପର୍ବତୁଥିବା ଗାରି କିମ୍ବା ପାଞ୍ଚ ପାଳି ଗୁରୁବାରରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର ପ୍ରତାକ ଭାବେ ଧାନମାଟିଏ ପ୍ଲାପନ କରି ବିଧ ଅନୁସାରେ ପୁଜା କରାଯାଏ। ମାନବପା ଗୁରୁବାର ଓଷା, ଧାନ ମଣିକା ଓଷା ଭାବେ ମଧ୍ୟ କଥିତ। ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କର ଏହା ନିଜ୍ୟ ପର୍ବତ। ତ୍ରୈତାଙ୍କ ପାତଳ ଭାବରେ କରନ୍ତି, ତେବେବା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓଷା ଲାଭ କରିଥିବା ଅଛୁଆ ଭକ୍ତ ଶ୍ରୀମୁହୂ ଜଣେ ପ୍ରତାକାତ୍ମକ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ। ଏ ବାବଦରେ ବଳଗମା

ଦାସ ରଚିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀଗୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ଶ୍ରୀମ ଘରୁ ବୁଲିଆସି ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାରୁ, ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ବଳଗମ ଭାସନ କରିଥିଲେ ଓ ଅପାନିତା ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବଡ଼ଦେଉଳ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ। ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ କୋପରୁ ବଳଗମ ଓ ଜଗନ୍ମାଥଙ୍କୁ ବାର ଭାବ ବର୍ଷ ଧରି ଅନ୍ତ ଜଳ ମିଳିନଥାନ୍ତି। ଦୁଇ ଭାଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କରୁ ହୋଇଥାଏ ପାଇଁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଥାଏ। ସ୍ଵାନ କରିବା ପରେ ଜଣ୍ମଦେବତାଙ୍କ ଆରଧନା ଏବଂ ଗାପତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଜଳ ପରାକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ପରାକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାନ କରିବା ପରେ ଜଣ୍ମଦେବତାଙ୍କ ଆରଧନା ଏବଂ ଗାପତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଜଳ ପରାକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ପରାକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାନ କରିବା ପରେ ଜଣ୍ମଦେବତାଙ୍କ ଆରଧନା ଏବଂ ଗାପତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଜଳ ପରାକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ପରାକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ।

କରାଯାଇଛି। ଯାହାକୁ ପାଳନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ କଳ୍ପନା ହୋଇଥାଏ। ମାର୍ଗଶୀର ମାସରେ କୌଣସି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତରୁ ଉଠି ନଦୀ କିମ୍ବା ପବିତ୍ର ଜଳଶୟରେ ସ୍ଵାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ସର୍ବପୁଷ୍ପ ପାଦ କରିଥାଏ। ସାମାନ୍ୟ କରିବା ପରେ ଜଣ୍ମଦେବତାଙ୍କ ଆରଧନା ଏବଂ ଗାପତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ତଥା ମୁଖ ଲାଭ କରିବାର ଗୌରବ ପ୍ରାୟ କରିଥାନ୍ତି। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାନାମେ ପରିଚାରିତ ଦେବତାଙ୍କ ପରାକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ। ଏହାଦ୍ୱାରା ସ୍ଵାନାମେ ପରିଚାରିତ ଦେବତାଙ୍କ ପରାକ୍ଷା ହୋଇଥାଏ।

କରିବାର ପରେ ଜଣ୍ମଦେବତାଙ୍କ ଆରଧନା ଏବଂ ମାନସିକ କ୍ଷତି ହୋଇଥାଏ।

ଉଚ୍ଚଲାନନ୍ଦ ଅଜୟ କୁମାର ବେହେର ବରେଣ୍ୟ ଗାନ୍ଧୀ ପିତା ସରକାର ଲେନ୍, ଅଭିନେଦିବ ମାର୍କେଟ, କଟକ, ଦୂରଭାବ : ୯୪୩୭୦୩୧୨୫୩

ଏହି ସପ୍ତାହ, ସେହି ବର୍ଷ (ନଭେମ୍ବର ୨୪-୩୦)

ଏଇ ସପ୍ତାହ

ନଭେମ୍ବର ୨୪,

୨୦୦୭-

ପାକିଷ୍ତାନର ମୁହୂର୍ତ୍ତ

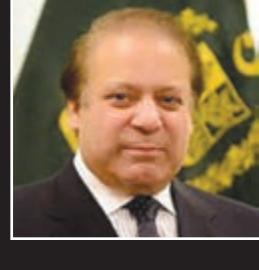
ପାଧାନମତୀ ନାଥାଳ

ଶାପୀୟ ଆଂଦର

ନିର୍ମାଣ ପରେ

ବ୍ୟବସା

ଫେରିଥିଲେ।

ନଭେମ୍ବର ୨୫,

୧୯୮୯-ଆଜିର

ଦିନ

ସମ୍ମାନ

ପ୍ରେରଣରେ

ବ୍ୟବସା

ପରେ

ବ୍ୟବସା

ପରେ

ବ୍ୟବସା

ପରେ

ବ୍ୟବସା

ପରେ

ବୋହୁକ୍ଳ ଶାଶ୍ଵତ ମୁଣ୍ଡିଆମାରୁଥୁବା ଓଷା: କାଞ୍ଜିଅଳା

ମାର୍ଗଶୀର ମାସ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ନବମୀ ତିଥି କାଞ୍ଚିଆଁଳା ଓଷା ନାମରେ
ଖ୍ୟାତ । ପାରିବାରିକ ଓ ସାମାଜିକ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ ସହିତ ଆୟୁଷ ବୃଦ୍ଧି
ନିମନ୍ତେ ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ଏହି ଓଷା ସମର୍ପିତ । ସାଧବ ଘରର ସୁନ୍ଦର
କଥାବସ୍ଥାକୁ ଅଧାର କରି ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଓଷାକୁ
ଦ୍ଵିତୀୟ ରଘୁନାଥ ଗୀତରେ ଉଣିତା କରିଛନ୍ତି ।

‘କାଞ୍ଚିଅଳୀ କଥା ଗାତରେ । ଦୁଇ ରମ୍ଭନାଥ ପ୍ରକାଶ କରେ ।’ କାଞ୍ଚିଅଳୀ ଓଷା
ପାଳନ କଲେ ଓ ଏହାର ଗୀତକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧାଶରୀର କଲେ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ଦୂର ହେବା
ସହିତ ମନୋବାଙ୍ମା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ ଗୋଲି ଦୁଇ ରମ୍ଭନାଥ ନିଜସ୍ଵ ରଚନାରେ
ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ -
‘ମେ ବିନ ଡାକ ଆଶମ କାବି

ଏ ଦୟା ଓ ସାକ୍ଷୀ ଥାର୍ତ୍ତିକ କଟଳେ
ଏ ଓଷା କଲେ ଫଳ ମିଳେ ଭଲେ ।

ଏହା ଯେ ପଡ଼ନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତି ନର

ସକଳ ପୁରୁଷାଥି ହୁଆଇ ତା'ର ।'

କାଞ୍ଜିଆଁଲା ଓଷାର ପରିକଳ୍ପନା ଅତିଥି

ଓষারে ষষ্ঠি দেবীকুল হৃথ প্রকার তিথি ও হৃথ প্রকার পিতা সময়ের
করায়া। হৃথ তিথি মধ্যে কাঞ্জি অঙ্গভূক্ত। পিতা শুনুঝা ও পোর
মিশাই তচকারি প্রস্তুত করায়া। ষষ্ঠি দেবীকুল কাঞ্জি অর্পণ
করায়া উৎসারু সম্বৃদ্ধ এহি ওষাকুল কাঞ্জিলা কুহায়া। এহি মর্দনে
হৃচি রম্ভনাথ উলেখ করিছে -

‘ପୋଇ ଖଡ଼ା ପିତା ଶୁଣୁଆମାନ । ଛ’ ତିଆଶ ଛ’ ପିଠା ବିଧାନ ।

କଖାରୁ କାଞ୍ଚି କରିଣ ଥୋଇ । ଛ' ପିଠା ତହିଁ ପନ୍ଦେ ରଖାଇ ।'

କଞ୍ଜି, ପିତା ଶୁଣୁଆ, ପୋଇରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଖାଦ୍ୟ ଶରୀର ପ୍ରତି ହିତକାରୀ । ଏହା

ଦିନେ ରମ୍ବ ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ପିତା ଶୁଣୁଆର ପିତା ଅଂଶ ଶରୀରରେ
ରମ୍ବ ଗୋଟାର ଜୀବଶୂନ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥାଏ । ତେଣୁ ପିତା ଶୁଣୁଆରୁ ବୋହୁ
ଦେଶ କରି ପୂଜା କରିବାର ବିଧୁ କଞ୍ଜିଅଳ୍ଲାରେ ରହିଛି । ଶୁଣୁଆ ଓ କଞ୍ଜିର
ବୁଝିବ ଶରୀର ପ୍ରତି କେତେ ଉପାଦେଶ ତାହା ଜଣାପଡ଼େ ଶୁଣୁଆ ଖାଲ
ଯାଉଠା । 'ମହାମଣ୍ଡଳ ଗାଗ'ର ରଚନାତା ମହାମୁକୁରାଷ ସବୁ ଅରଣ୍ୟର ଦାସଙ୍କ
ଓଳାଷୁଣୀ ପାହାଡ଼ରେ ଶୁଣୁଆ ଖାଲ ପାତ୍ର ଆପୋଜିତ ହୁଏ । ଏଠି ଶୁଣୁଆ
ଗୋଟିଏ ସଥ ପୋଡ଼ି ପିଠା ଓ କଞ୍ଜି ଭୋଗ ଲାଗି କରାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଶୁଣୁଆ
ଦିବସ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରାଯାଏ । କଞ୍ଜି ଦେହ ପ୍ରତି ହିତକାରୀ ଥିବାରୁ ଏହି
ଓଷା କଞ୍ଜିଅଳ୍ଲା ନାମରେ ପରିଚିତ । କଞ୍ଜି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯଥା-ଗୋରଣୀ
କଞ୍ଜି, ପେଜ କଞ୍ଜି ଓ ଦହି କଞ୍ଜି ପ୍ରଭୃତି । କଞ୍ଜି ଓଡ଼ିଆମନଙ୍କର ପ୍ରିୟ । କଞ୍ଜି
ଖାଇବା ଦ୍ୱାରା ବହୁ ବିଧ ଉପକାର ମିଳିଥାଏ । କଞ୍ଜିର ଉପକାରିଗା ଓ
ଲୋକପ୍ରିୟତାକୁ ଦୁଷ୍ଟିରେ ରଖୁ ଜାନପିଯି ଗାଡ଼ିକାର, କଷଣଶିଳୀ, ଫଂଗୀତ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତଥା ବହୁମୁଖୀ ପ୍ରତିଭାର ଅଧିକାରୀ ସ୍ଵର୍ଗତ ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି, ଏ
ଦ୍ୱାରା ଏକ ସୁଦୂର ଗାନ୍ଧର କଷ୍ଟ ଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହି କାଳଜୟୀ
ଗାନ୍ଧର ଗୋଟିଏ ପଦ-
'କଞ୍ଜି ଗଲା ଖରେ ଖରେ
ଯାଇ ପଶିଲା ଭଣ୍ଣାରି ଘରେ
ଏଣେ ଭଣ୍ଣାରୁଣିକି ତେଣେ ଭଣ୍ଣାରି
ମାର୍ଜିଲ ଦେବେ ପ୍ରିୟାନ ଲାବି ।'

କଞ୍ଜିଅନ୍ତିମ ଓଷାର କଥାବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କଖାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଞ୍ଜି ଖାଲଗାକୁ ସାଧବ ଘର ସାନ ବୋହୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲା । ପଡ଼ିଶା ଘର ବଢ଼ିରେ ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀଙ୍କୁ ସମର୍ପିତ ହୋଇଥିବା କଖାରୁକୁ ଗୋରି କରି ଆଶି ଖାଲା । ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀଙ୍କୁ କୋପରୁ ସାଧବ ସାନ ବୋହୁର ପାଞ୍ଚଟି ପୁତ୍ର ଅଳାଳରେ ମୁଦ୍ରୀ ମୁଖରେ ପଡ଼ିଲେ । ଷଷ୍ଠୀର ଗର୍ଭବତୀ ଅବସ୍ଥାରେ ତା'ର ଶାଶ୍ଵତ ଘରୁ ବହିଷ୍ମାର କଲେ । ସାନ ବୋହୁ ଜଙ୍ଗଳରେ ଏକ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜମ୍ବୁ ଦେଲେ । ସାନ ବୋହୁର ଦିକଳ କ୍ରଦନ ଶୁଣି ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀ ଆବିର୍ଭାବ ହେଲେ । ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀ ନିଜର ପରିଚିତ ଦେଲେ ସାଧବ ବୋହୁକୁ ତା'ର ସନ୍ତାନ ଫେରାଇ ଦେଲେ ଓ ଘରକୁ ଫେରି ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ସାଧବ ବୋହୁ ଛାଅ ପୁଅକୁ ସଙ୍ଗରେ ଧରି ଘରେ ପହଞ୍ଚୁଣେ । ଷଷ୍ଠୀ ଦେବୀ ସାଧବ ଘରେ ଉପର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ କଞ୍ଜିଅନ୍ତିମ ଓଷା ପାଳନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ଶାଶ୍ଵତ ସାଧବାଣୀଙ୍କୁ

ହଁ ଏହି ଓଷାର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ । ଆମ ପୂର୍ବଜ ମାନଙ୍କର ଦିବ୍ୟ ଅନୁଭୂତି ଓ ଅଭିଜ୍ଞତା କେତେ ଉଚ୍ଚଗୋଟାର ଥିଲା ଏଥରୁ ସହଜରେ ଅନୁମୋଦ୍ୟ । ଶୀଘ୍ର ଦିନେ କାଞ୍ଜି ଖାଇଲେ ଶରୀରର ସୁଖ୍ୱଦ୍ୟ ଓ ମନ ପ୍ରସ୍ଫୁଲ ରହେ । କାଞ୍ଜି ଖାଇଲେ ଶରୀରରେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥାଏ । ବିଶେଷ କରି ଶୀଘ୍ର ଦିନେ କାଞ୍ଜି ଖାଇବା ନିହାଇ ଉପାଯେୟ । ପିତା ଶଶୀର୍ଥା ଚର୍ମ ଘୋର ଦର କରେ । ଶୀଘ୍ର

ସବୁଷ୍ଟ କରାଯାଏ । ପୋଇ ଖଡ଼ା, ପିପ ଶୁଷ୍ମା, ମୂଳା, ସାବୁ ପ୍ରତ୍ଯତିରେ ତଜାରି
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ । କଖାରୁ କାଞ୍ଚି ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ପୁଜାରେ ଲାଗି
କରାଯାଏ । ଶୁଷ୍ମା ରୂପି ଗୋହକୁ ଶଶ୍ଵାନେ ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରିଥାନ୍ତି ।
ପୋଇ ଖଡ଼ା କାହାକୁ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା କାଞ୍ଚିଅଳୀ ଓଷାରେ

ଦେଖୁବାକୁ ମିଳେ । କାଞ୍ଜିଆଁଲା ଓ

ପ୍ରଗତିର ଦେବୀ ଅଟନ୍ତି । ଦ୍ଵିତୀୟ

ଷୀୟ ଦେବୀ ଏବେ ବୋଲନ୍ତି ହୁଏ

କାର୍ତ୍ତିକ ଗଲେ ମାର୍ଗଶୀର ପୁଣ
— ୧ —

ନବମୀ ଦିନ କାଞ୍ଚାଅଳା ହୋଇ

ବୋହୁ କରବ ତୁ କରବୁ ନାହିଁ

ପଢ଼ା ଶୁଣୁଥା ଧାତ ଗୋଟିଏ

ଭାଷ୍ଟୁଠା ଦୁଇଷ୍ଠ ସନ୍ଧୂତ ଦୟାଦ୍ୱାରା
କିଛିବ କରିବ କିମ୍ବା କିଷାର

ରହିଛି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ଓ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦଶ ତତ୍ତ୍ଵର ଆଚିମୁଖ୍ୟ । ପାରିବାରିକ
ସାମାଜିକ ଯୋହାର୍ଦ୍ୟ ସହିତ ପ୍ରକୃତି ପୂଜାର ଏକ ଅଭିନବ ନିରଦ୍ଦର୍ଶନ କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ
ଓଷା । ଧାନ, ସାବୁ, ମୂଲୀ, କଖାରୁ, ପୋଇ ଝଡ଼ା, ସହିତ ମାଛ, ଶୁଷ୍କୁଆ ଓ
କାଞ୍ଚି ପ୍ରଭୁତିର ଉପାଦେୟଗୁଣ ଏହି ଓଷା ଦର୍ଶକାଳୀଥା । ଗୋରା କଲେ ଷୀଠ
ଦେବୀ ଅସନ୍ଧୁକୁ ହୋଇ ଦଷ୍ଟ ବିଧାନ କରିବେ । ତେଣୁ ଏଥରୁ ନିବୃତ୍ତ ରହିବା
ନିମତ୍ତେ କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ ଓଷା ଶିକ୍ଷା ଦିବ । କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ ଓଷା ଭକ୍ତି, ଭାବ, ଆସ୍ତା ଓ
ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରତୀକ ଅଟେ । ନିରାବାଦର ମହିଳାୟ ଭାବଧାରାକୁ ପରା ଓ
ପ୍ରୟାର ଦିଗରେ କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ ଓଷାର ଭୂମିକା କୌଣସି ଶୁଣରେ ନ୍ୟୁନ ନୁହେଁ ।
ପାରିବାରିକ ସୁଖ, ଶାନ୍ତି ସହିତ ସାମ୍ବୁତିକ ମହାହଙ୍କୁ ଉଜ୍ଜ୍ଵିତ ରଖେ
କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ ଓଷା । ସର୍ବୋପରି ଶାଶ୍ଵ-ବୋହୁର ନିବିଢ଼ ସପର୍କ କୁ ମୁଦ୍ରତ
କରିଥାଏ କାଞ୍ଚିଅଞ୍ଚଳ ଓଷା ଶର୍ମା ବୋହ ମଧ୍ୟମରେ ।

ଅଧ୍ୟାପକ ପବିତ୍ର ମୋହନ ବାରିକ, ଲକ୍ଷ୍ମିହାସ ଦିତ୍ତାଗ,
ସମୀତନ ହରିଚନ୍ଦ୍ର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ
ମଦନପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା- ୩୫୯୦୪୪
ମୋ- ୮୮୯୧୯୦୪୭୫

ନାଲି ପେନ୍‌ରେ ଲେଖିଲେ ଦସ୍ତଖତ

ନାଲି ପେନ୍‌କୁ ବିଶେଷକରି ପରାଷା ଖାତା ଦେଖୁବାରେ ଶିକ୍ଷକମାନେ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ପରାଷାଖାତ ମୂଳ୍ୟାଙ୍କନରେ ୩ ପିଲାମାନେ କିନ୍ତୁ ଭୁଲ କଲେ ଏହାକୁ କରେକୁନ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦିଓ ଶିକ୍ଷକମାନେ ନାଲି ପେନ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ, ଛାତ୍ରମାନେ କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପର୍ହିଗାଲରେ ନାଲି ପେନ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି ।

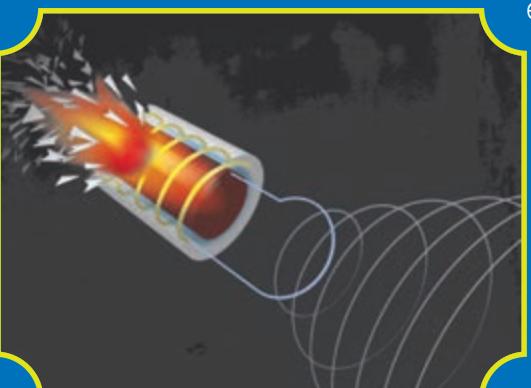
ସେଠାରେ ନାଲି ପେନ୍ ବ୍ୟବହାର ବାବଦରେ ମଧ୍ୟ ଆଜନ ଅଣାଯାଇଛି । କାରଣ ପିଲାମାନଙ୍କ ଖାତା କି ପରାଷାଖାତରେ ମୂଳ୍ୟାଙ୍କନ ସମୟରେ ଯେଉଁ ନାଲିଗାର ବାଜେ, ତାହାରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ମାନସିକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥାଏ । ତେଣୁ ନାଲି ପେନ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି ।

ଅଧିକ ଟମାଟୋ ଖାଉଥିବା ଲୋକ

ସମସ୍ତେ ଏବେ ପରିବା ଚାଲିକାରେ ଟମାଟୋକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାବେଳେ ବର୍ଷକ୍ୟାକ ଟମାଟୋର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଏ । ଟମାଟୋ ଯେକୌଣସି ଖାଦ୍ୟରେ ନିପକାଇଲେ ଟେଷ୍ଟ ଲାଗେନି ବୋଲି ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇସାଇଲାଣି । ଦେଖୁବାକୁ ଗଲେ ଏହି ଟମାଟୋର ବ୍ୟବହାର ଇଟାଲୀ ପାଇଁ ପୁରାତନ । ଶ୍ରୀ.ୟୁ.୧୫୦୦୨୭ ଇଟାଲୀର ଲୋକମାନେ ଟମାଟୋ ବ୍ୟବହାର କରିଆସୁଛନ୍ତି । ସେଠାର ଲୋକମାନେ ଟମାଟୋକୁ ଫଳ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ସହ ଖାଲି ଟମାଟୋକୁ ମଧ୍ୟ ଖାଇଥାଏ ।

ମାରାତ୍ନକ ବୋମା

ସେହିନର ଆଇନସାଇନଙ୍କର ମାନସ ସଭାନ ଲିଟେଲ ବୟ ସିନା ହିରିସୀମା-ନାଶାକାକୁ ଧ୍ୟାସ୍ତୁପରେ ପରିଶତ କରିଦେଇଥିଲା । ଆଜି କିନ୍ତୁ ଅନେକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପରମାଣୁ ବୋମା ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ହାତରେ ରହିଛି । କେବଳ ଏତିକି ନୁହେଁ ନାଇଟ୍ରୋଜେନ ବୋମା ଭଲି ମାରାତ୍ନକ ଅସ୍ତ୍ର ବି ବିଭିନ୍ନ ଦେଶଙ୍କ ପାଖରେ ଗଛିତ ହୋଇ ରହିଛି । ମାଇକ୍ରୋଡ୍ରୋଫ୍ଟ ଭଲି ବୋମାକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ଯୁଦ୍ଧ ବିଭାଷିକାକୁ ବଢ଼େଇ ଦେଇଛି । ମାଇକ୍ରୋଡ୍ରୋଫ୍ଟ ବୋମା ଶର୍ହୀନ ଭାବରେ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇପାରେ

ସମସ୍ତ ଡ୍ରେର ଯୋଗାଯୋଗ । ଇଣ୍ଡରନେଟ୍, ମୋବାଇଲ କି ସେନାବାହିନୀରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ସିଗନାଲକୁ ମଧ୍ୟ ବାହ୍ୟଜଗତରୁ ବିଛିନ୍ନ କରିଦେଇପାରେ ।

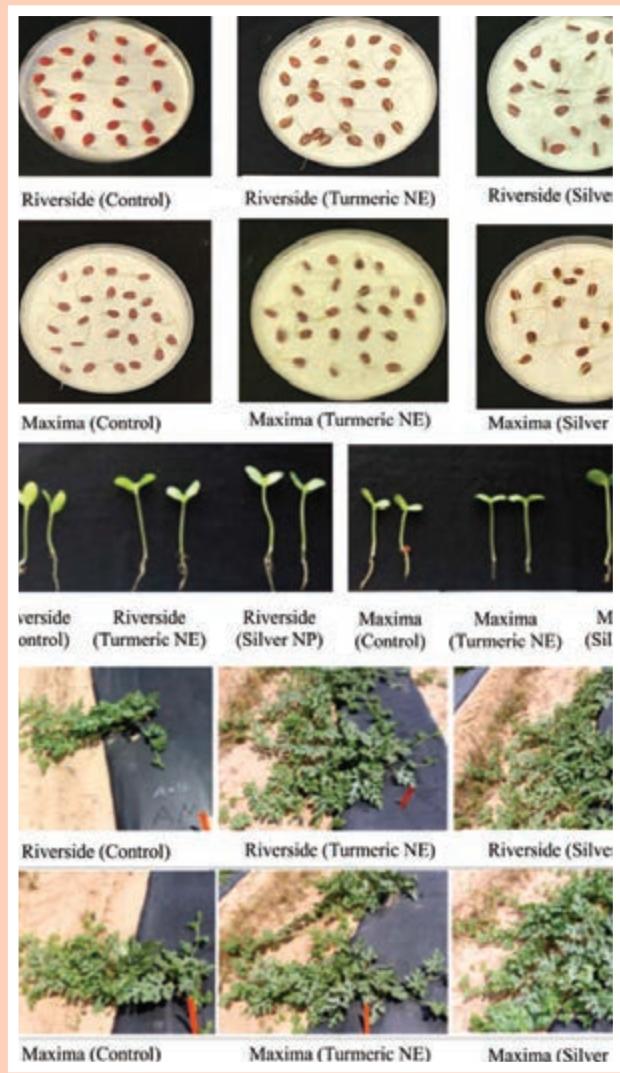
ବାୟୋଜେନେଟିକ ମଞ୍ଜି

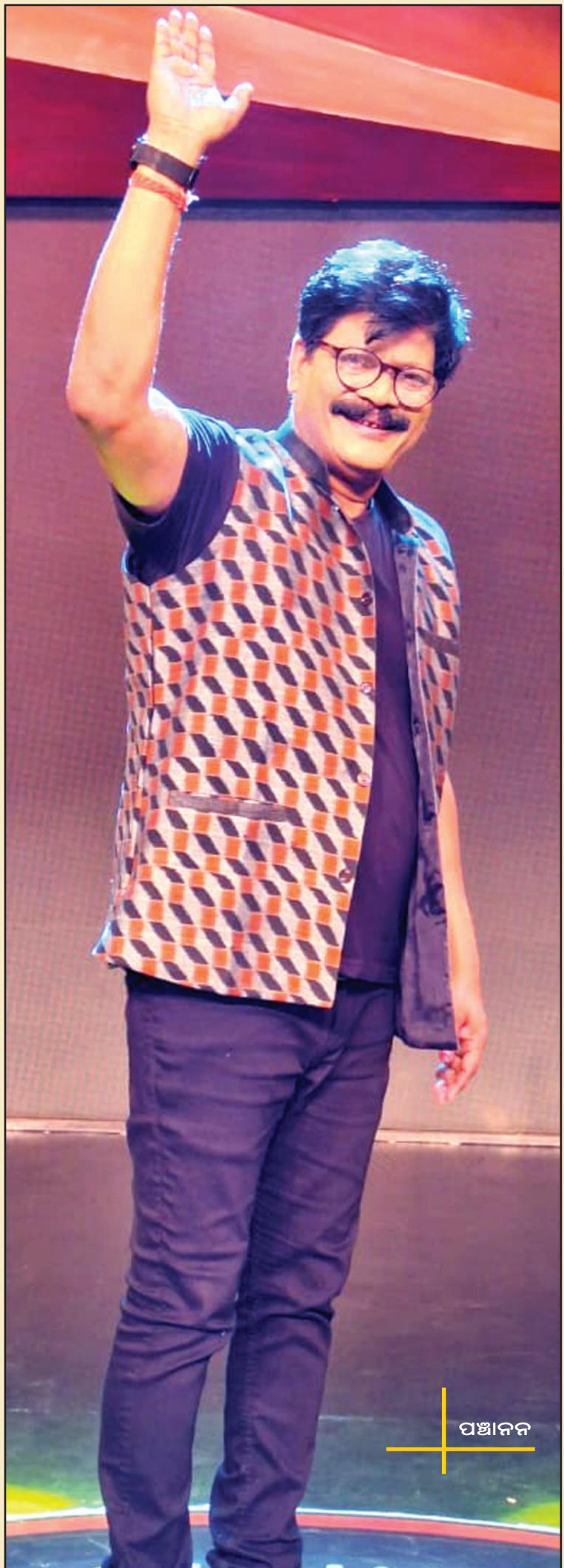
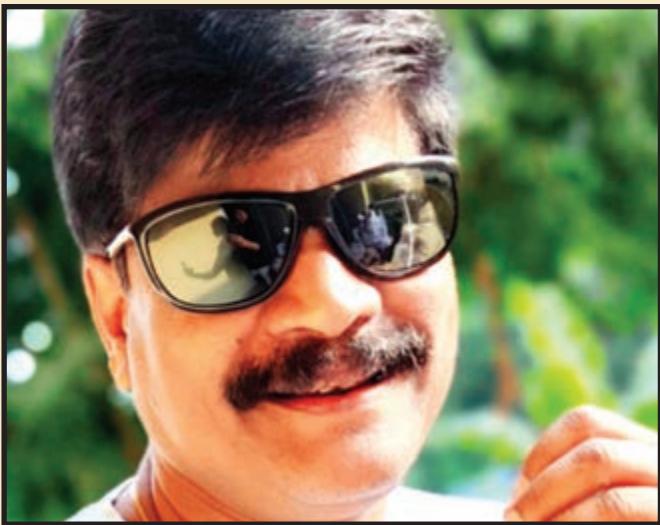
ଜହାରେ ଯଦି ଗଷ ହୁଏ ଏହାର ଫଳ, ପୁଥିବାରେ ଫଳଠାରୁ ଛାଇଗୁଣା ବଡ଼ ହେବ ବୋଲି ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ଆଶା ପ୍ରକଟ କରୁଛନ୍ତି । କାରଣ ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି, ପୁଥିବାର ମଧ୍ୟାକର୍ଷଣ ଶକ୍ତିର ଏକ ଶକ୍ତାଣ । ଯାହା ଫଳରେ ସେଓ ଯଦି ଚନ୍ଦ୍ର ପାଲେ କଖାରୁ ପରି, ଗହମ ଠିକ ଲିରୁ ପରି, ଧାନଗଛ ଆଖୁଗଛ ପରି, ଆଜୁ ତରଭୁଜ ପରି, ଲଙ୍ଘା ଠିକ କଦଳୀ ପରି ଫଳିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଏହା କୌତୁହଳପୁଣ୍ୟ କଥା ହେଲେ ବି ଯଦି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଜନବସତି ସମ୍ବନ୍ଧ ହୁଏ, ଏମିତି ଘଟନା ଘଟିବାଣ କିମ୍ବି ନୁଆ ନୁହେଁ । ଜହାରେ ଗଷ ହେଲେ ମଞ୍ଜିକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ରହିଛି ଦ୍ୱାରା । ପୁଥିବାରୁ ମଞ୍ଜି ନେଇ ଗଷ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ନୁହେଁ । ବାୟୋଜେନେଟିକ ପଢ଼ିରେ ଗଲିଛି ଗବେଷଣା କିପରି ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଗଷ ହେବା ପାଇଁ ମଞ୍ଜି ହୋଇପରିବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ନିଖୋଜ ନାବାଳିକା

ଦେଶରେ ନାବାଳିକା ନିଖୋଜର ଖବର ନୁଆ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଏହାର ପରିମାଣ ଏତେ ମାତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲାଣି ଯେ ଏହା ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥାର କାରଣ ପାଇଲାଣି । ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ପରା କି ପାହୁ ନୁହେଁ ଏମିତି ହଜାର ହଜାର ନାବାଳିକା ନିଖୋଜ ହେବାର ରେକର୍ଡ ଭାରତ ଭାରା ବିଶ୍ୱକୁ ଚପିଯାଇଛି । ବିଶ୍ୱରେ ୪୭ ମିଲିଯନ ନିଖୋଜ ନାବାଳିକା ମଧ୍ୟରୁ ୪୨ ଲକ୍ଷ କେବଳ ଭାରତ । ନାବାଳିକାମାନଙ୍କୁ କେତେକ ଷେରୁରେ ମହିଳାଙ୍କ ହାର କମ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ବିବାହ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବାବେଳେ କେତେକ ବସ୍ତୁଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାର ହାର ବାର୍ଷିକ ଗଣହଜାରରୁ କମ ହୋଇ ନଥାଏ ।

ବିଦ୍ରୋହୀ ପ୍ରେମିକ...

ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ

ଗୀତିକାର ଭାବରେ ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ ନାଯକ ଘରେ ଘରେ ପରିଚିତ । ଭୋକ ବିକଳରେ ପେଟ ପୋଡ଼ିଯାଏ, ତୁ ଶାବିଏ ପରିଚି ଖାର ହେଉ ଅବା ବଡ଼ ଦେଉଳରେ ପାଦ ଦେଉ ଦେଉ ହେଉ...ମୋନାଲିଷା କାହିଁ ଛାଡ଼ି ଗଲି ହେଉ ଅବା ଚିଠି ମୋର ଆସିଲାମି ଆସିବାର ଥିଲା ହେଉ । ଏମିତି ହଜାର ହଜାର ଗୀତଲେଖ କୋଟି କୋଟି ଓଡ଼ିଆକ ହୃଦୟ ଭିତରେ ରହିଯାଇଛନ୍ତି । ଜଣେ ଆଗଧାତ୍ରୀର ଗୀତିକାର ଭାବରେ ଅନେକଥର, ଅନେକ ଅନୁଷ୍ଠାନରୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହେବା ସହ ଚିତ୍ତର ରାଜ୍ୟ ଚଳିଛି ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଗୋମିତ ରାଜୀ ଫିଲ୍ମର ଜୀବନ ଦ୍ୱାରା କେଉଁ ସୁଖ ପାରିରେ ଗୀତ ଲେଖୁ ୨୦୨୦ ମସିହା ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୀତିକାର ଭାବରେ ମନୋମାତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏଥେଷବୁ ନିକଟରେ ପରିଷରୀ ଗୀତିକବି ଜିତେନ୍ଦ୍ର ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ ଗୀତିକାର ସଂଗ୍ରହ ଓ ସଂକାନନ୍ଦକ ଉତ୍ସର୍ଗ ମଧ୍ୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ।

୧-ଦୁଃଖ କଣ ?

★ ଯିଏ ଦୁଃଖରେ ଗଢାଯାଇଛି, ତା'ପାଇଁ ଦୁଃଖର ସଙ୍ଗୀ କଣ ହୋଇପାରେ ? ତା'ଛାଡା ଦୁଃଖକୁ ମୁଁ ଦୁଃଖ ବୋଲି ଭାବିନି । ଦୁଃଖକୁ ନିହାତି ନିଜର ଲୋକ ବୋଲି ଭାବି ହାତଧରି ଗଲିଛି । ମୁଁ ଦେହ ହେଲେ, ସେ ମୋର ଛାଇ ।

୨-ସୁଖ କଣ ?

★ ସୁଖ ତ ମାଟିରୁ ଆକାଶ । ଯିଏ ଯେମିତି ଭାବରେ ରୁହଣ କରିପାରିଲେ, ସୁଖ ସେମିତି ।

୩-ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ଅପବାଦ କେମିତି ?

★ ଜଣେ ପ୍ରେମିକ ବା କବି ପାଇଁ ଅପବାଦ ନିହାତି ଜରୁରା । ଅପବାଦ ହିଁ ସଫଳତାର ଅପହଞ୍ଚ ପାହାତରେ ପହଞ୍ଚେଇପାରେ ।

୪-ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଗୀତ କଣ ?

★ ଆଜିଯାଏ କଣ ପ୍ରିୟ ଗୀତ ଲେଖୁପାରିଲିଣି ? ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ଯଦି ଏ ଜନ୍ମରେ ନଲେଖନ୍ତି ।

୫-ପ୍ରିୟ ମଣିଷ କିବି ?

★ ମୋ ବାପା ସ୍ଵରତଃ ଦିବାକର ନାଯକ ଓ ମାତା ପୁରୁଷରା ନାଯକ । ଏଥଥାରୁ ଯେ ମୁଁ ସୁଖର କଣିତାଏ ସ୍ଵଦ ଚଖେଇ ପାରିଲି ନାହିଁ ।

୬-ଗୀତକୁ ଆସିଲେ କାହିଁକି ?

★ ଗୀତକୁ ନାଥିଥିଲେ ଭାତ କିଏ ଦେଲାଯା । ଗୀତକୁ ନାଥିଥିଲେ ଜଗନ୍ମାଥକ ପାଖଲୋକ ହୋଇ ଜୀବନକୁ କେମିତି ପାଖରୁ ଭେଟିଥାନ୍ତି ।

୭-ରଜନାତ୍ତିକୁ ଆସିଲୁ କିମ୍ବା ଅଛି କି ?

★ ରଜନାତ୍ତି ଏକ ଭାଷା । ଯେଉଁ ଭାଷାକୁ ଦୁଇବା ଭାରି କଷା । ସାପ୍ତିକ ସମୟରେ ରଜନାତ୍ତିରେ ମୁଁ କେବଳ ପରେଇ ଭାବରେ ରହିଛି । ପ୍ରେୟେ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନି ।

୮-କେମିତି ଗହିଥିଲେ, ଏବେ କେମିତି ଦେଖୁଛନ୍ତି ଜାବନକୁ ?

★ ଜାବନ ମୋତେ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ଦେଖନ୍ତି, ମୁଁ ଯେହିଭଳି ଭାବରେ ଜାବନକୁ ଭଲ ପାଇଛି । ଜାବନ ସବୁକଥାରେ ସର୍ବ ରଖେ, ସନ୍ତି କରେ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେମିତି ଗଲିଛି ।

୯-ପ୍ରେମକୁ କେମିତି ବୁଝୁଛି ?

★ ପ୍ରେମ ଏକ ନିଆଁ, ଯେଉଁଠି ପ୍ରତି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୁଁ ଜଳିବାକୁ ଭଲ ପାଏ । କାରଣ ମୁଁ ପ୍ରେମିକ, ମୁଁ ପଢ଼ଇ ।

୧୦-ଓଡ଼ିଆ ଗୀତକୁ ନେଇ ମନ ଭିତରେ କଣ ସଂଶୟ ରହିଛି ?

★ ଆଗକୁ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବ । ଭଲ ଗୀତ ସବୁବେଳେ ଲୋକଙ୍କ ଆଦର ପାଇଛି । କାଳେକାଳେ ରହିଛି । ଆଗମୀ ଦିନରେ ମୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଅସ୍ତ୍ରିତକୁ ନେଇ କିଛି ଗୀତ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ଯାହା ଓଡ଼ିଆ ମାଟିର ବାସାକୁ ଆହୁରି ମହକିତ କରିବ ।

ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ